

Bruxelles, den 23. juni 2026
(OR. en)

10740/26

Interinstitutionel sag:
2025/0400 (COD)

ENER 412
CLIMA 340
CONSOM 206
TRANS 433
AGRI 516
IND 427
ENV 769
COMPET 791
FORETS 98
CODEC 1233
IA 171

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	Rådet
Tidl. dok. nr.:	10341/26
Komm. dok. nr.:	16775/25
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 og (EU) 2024/1788 for så vidt angår fremskyndelse af tilladelsesprocedurer – Generel indstilling

I. INDLEDNING

1. Den 10. december 2025 forelagde Kommissionen et forslag til revision af forordningen om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur¹ (TEN-E-forordningen) og et forslag til et ændringsdirektiv for så vidt angår fremskyndelse af tilladelsesprocedurer² (tilladelsesdirektivet). De to forslag indgår i pakken om europæiske net og ledsages af en meddelelse fra Kommissionen og to vejledende dokumenter.
2. Det foreslåede tilladelsesdirektiv har til formål at fremskynde udstedelsen af tilladelser til energiinfrastrukturprojekter med målrettede ændringer af tre direktiver: direktivet om vedvarende energi, direktivet om elektricitetsmarkedet og direktivet om gasmarkedet.

II. STATUS

3. Den 11. december 2025 forelagde Kommissionen det foreslåede tilladelsesdirektiv for Energigruppen.
4. Den 15. december 2025 havde ministrene på samlingen i TTE-Rådet (energi) en orienterende debat om pakken om europæiske net på grundlag af et baggrundsdokument (15896/25).
5. Den 13. januar 2026 forelagde Kommissionen den ledsagende konsekvensanalyse af pakken om europæiske net i Energigruppen, og på samme møde indledte gruppen gennemgangen af de enkelte artikler i forslagene.
6. Den 16. marts 2026 havde ministrene på samlingen i TTE-Rådet (energi) endnu en orienterende debat om pakken om europæiske net på grundlag af et baggrundsdokument (6281/26).

¹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 og (EU) 2024/1789 og om ophævelse af forordning (EU) 2022/869 (16772/25 + ADD 1 + ADD 2).

² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 og (EU) 2024/1788 for så vidt angår fremskyndelse af tilladelsesprocedurer (16775).

7. Det Europæiske Råd opfordrede i sine konklusioner af 19. marts 2026 "fælleslovgiverne til i 2026 at nå til enighed om en ambitiøs pakke om net for på nationalt og transeuropæisk plan hurtigt at opbygge den nødvendige infrastruktur, sikre dens beskyttelse og modstandsdygtighed og forbedre sammenkoblingerne, herunder ved at strømline og fremskynde godkendelsesprocedurerne, og dermed bidrage til et integreret og mere robust energimarked, samtidig med at der fastsættes en fleksibel tilgang til indenlandske flaskehalsindtægter fra interne budområder, som tager hensyn til nationale forhold". Pakken om europæiske net er også opført blandt de prioriterede mål i køreplanen "ét Europa, ét marked" fra Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen.
8. Den 20. maj 2026 udstak De Faste Repræsentanternes Komité retningslinjer for det videre arbejde med pakken om net på grundlag af et oplæg (8469/26) med hovedfokus på det centrale scenarie, flaskehalsindtægter, den grænseoverskridende energiinfrastrukturens sikkerhed og modstandsdygtighed, stiltiende godkendelse og fysisk planlægning.
9. Den 17. juni 2026 gennemgik De Faste Repræsentanternes Komité teksten til udkastet til generel indstilling. Drøftelserne viste bred støtte til formandskabets kompromistekst. Kun nogle få delegationer gav udtryk for betænkeligheder med hensyn til specifikke punkter i teksten.
10. På grundlag af ovennævnte orienterende debatter i Rådet, de bemærkninger, der er modtaget fra medlemsstaterne under gennemgangen af lovgivningsforslaget i Energigruppen, vejledningen fra Det Europæiske Råd af 19. marts 2026 og resultatet af drøftelserne i De Faste Repræsentanternes Komité har formandskabet forelagt syv revisioner af tilladelsesdirektivet.
11. Som følge heraf findes formandskabets seneste kompromistekst til tilladelsesdirektivet (REV 7) i dokument ST 10740/26. Ny tekst er markeret med **fed skrift** og udgået tekst med [...].

III. BEHANDLING I DE ØVRIGE INSTITUTIONER

12. I Europa-Parlamentet er Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE) det ansvarlige udvalg for sagen. Den ordfører, der er udpeget for tilladelsesdirektivet, er MEP Niels Fuglsang (S&D, DK). Europa-Parlamentet forventes at vedtage sin holdning til tilladelsesdirektivet i juli 2026.
13. Regionsudvalget vedtog en udtalelse om pakken om europæiske net den 5. marts 2026³. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog en udtalelse om pakken om europæiske net den 18. marts 2026⁴.

IV. VIGTIGSTE ELEMENTER I FORMANDSKABETS KOMPROMISFORSLAG

Artikel 1: ændringer til specifikke artikler i direktivet om vedvarende energi:

14. I artikel 15c om fysisk planlægning fik medlemsstaterne en vis fleksibilitet med hensyn til, hvor de beslutter at installere projekter vedrørende vedvarende energi. En definition af "store områder", hvor medlemsstaterne ikke bør udelukke udvikling af vedvarende energi, blev tilføjet i betragtning 4. Det vedrører et område, hvor udelukkelsen af projekter vedrørende vedvarende energi vil bringe opfyldelsen af en medlemsstats nationale bidrag til vedvarende energi som fastsat i dens integrerede nationale energi- og klimaplan i fare. Det blev også præciseret, at denne artikel ikke berører forsvarshensyn. I denne artikel blev fristen for anvendelse af områderne til fremskyndelse af vedvarende energi forlænget til den 31. december 2027.
15. I artikel 15d blev der givet større fleksibilitet med hensyn til projektets teknologi, placering eller størrelse for så vidt angår deling af fordelene ved projekter for vedvarende energi med de lokale borgere og lokalsamfund.

³ 9866/26.

⁴ 9868/26.

16. Videre i artikel 15d blev det gjort frivilligt at oprette en uafhængig formidler for at fremme dialogen mellem projektudvikleren og offentligheden om projekter vedrørende vedvarende energi. Det blev præciseret, at formidleren skal være en uafhængig tredjepart, som kan være en offentlig myndighed, og må ikke have nogen økonomisk interesse knyttet til projektudvikleren.
17. I artikel 16 blev oprettelsen af en digital portal for alle trin i tilladelsesproceduren også gjort frivillig. Bestemmelserne giver mulighed for forbundne portaler i stedet for en fælles portal. Betragtning 7 og 33 er blevet tilpasset i overensstemmelse hermed.
18. I artikel 16b blev bestemmelsen om afbødende foranstaltninger i forbindelse med beskyttelse af arter genindført.
19. Videre i artikel 16b blev bestemmelserne om stiltiende godkendelse gjort frivillige. Det står medlemsstaterne frit for at anvende stiltiende godkendelse på miljømæssige og endelige afgørelser, hvis de ønsker det. Betragtning 8 og 21 er blevet tilpasset i overensstemmelse hermed.
20. I artikel 16c blev bestemmelserne om repowering af vindenergi præciseret. Undtagelser i forbindelse hermed blev udvidet til at omfatte nationale sikkerhedshensyn og ændringer i fysisk planlægning. Der blev givet større fleksibilitet med hensyn til bestemmelserne om fysisk planlægning, og de forfatningsmæssige kompetencer blev respekteret.
21. I artikel 16d blev der tilføjet begrænsninger for at beskytte sikkerhedsinteresser i forbindelse med installation af solenergiudstyr og samplaceret energilagring. Det blev tilføjet, at visse områder kan udelukkes fra bestemmelserne i denne artikel af hensyn til forsvar og sikkerhed. Desuden blev bestemmelserne om fjernelse af hindringer for plugin-minisolenergisystemer ændret til at omfatte foranstaltninger til at garantere sikkerhed og netstabilitet. Betragtning 10a og definitionen (artikel 10a) vedrørende plugin-minisolenergisystemer blev også præciseret.
22. I artikel 16f er det blevet forklaret, at medlemsstaterne kan anvende formodningen om væsentlig samfundsinteresse i forbindelse med projekter vedrørende vedvarende energi på procedurerne for fysisk planlægning. Nationale forsvars- og sikkerhedsinteresser er blevet føjet til undtagelserne fra formodningen om væsentlig samfundsinteresse.

23. I artikel 16g omfatter kompensationsforanstaltninger nu økonomisk compensation, hvor det er tilladt i henhold til national ret.
24. I artikel 16h blev fristerne for tilladelsesprocedurerne for stand-alone-energilagring forlænget med op til seks måneder. Med hensyn til pumpekraftværker kan denne frist forlænges yderligere, hvis det er behørigt begrundet.
25. I artikel 16i blev fristen for ansøgninger om ladestationer forlænget til 45 dage. Varigheden af tilladelsen til ladestationer må ikke overstige seks måneder, men den kan forlænges med en yderligere periode på seks måneder, hvis det er behørigt begrundet.
26. I artikel 16j er der fastsat bestemmelser for, at medlemsstaterne sikrer, at hybridisering af et kraftværk til vedvarende energi stadig er mulig efter en ændring af status for det landområde hvor det er placeret, samtidig med at de forfatningsmæssige kompetencer også respekteres. Betragtning 14, litra b), giver flere detaljer og fleksibilitet med hensyn til hybridisering.
27. I artikel 17 blev fristen for nettilslutning forlænget til seks måneder, og ordet "tilladelse" blev fjernet, da det ikke nødvendigvis finder anvendelse på nettilslutninger.

Artikel 2: ændringer til specifikke artikler i direktivet om udformningen af elektricitetsmarkedet:

28. I artikel 8 blev ændringerne vedrørende stiltiende godkendelse (artikel 8, stk. 3, litra b)) og den digitale portal (artikel 8, stk. 4) tilpasset ændringerne i forslagets artikel 1.
29. I artikel 8, stk. 3, litra b), blev muligheden for at forlænge fristen for bevillingsprocedurerne for transmissions- og distributionssysteminfrastrukturer ændret fra 18 til 30 måneder. Det er også blevet præciseret, at bevillingen vedrørende transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur betragtes som afgørende for integrationen af vedvarende energikilder samt for at nå klima- og energimålene og målet om klimaneutralitet.

30. I artikel 8, stk. 8, er det blevet præciseret, at planlægning, opførelse og drift af transmissions- og distributionssysteminfrastruktur formodes at være i offentlighedens interesse, med undtagelse af beskyttelse af kulturarven.
31. I samme artikel blev der indført et nyt stk. 12a, 12b og 13c for at undtage transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur fra bestemmelserne i vandrammedirektivet, loven om jordbundsovervågning og havstrategirammedirektivet.
32. I artikel 8a blev der indført en undtagelse for små lukkede distributionssystemer, så de betragtes som distributionssystemoperatører.
33. I artikel 40a blev den tiårige netudviklingsplan tilføjet som et krav, der skal forelægges tilsynsmyndigheden eller en anden myndighed, hvis en medlemsstat har udpeget en anden kompetent myndighed til dette formål. Desuden kan følsomhedsanalyser og yderligere scenarier eller følsomheder overvejes med henblik på mere informerede beslutninger.

Artikel 3: ændringer til specifikke artikler i gasdirektivet:

34. I artikel 8 blev der foretaget ændringer for at tilpasse bestemmelserne om stiltiende godkendelse (artikel 8, stk. 5, litra c)) og den digitale portal (artikel 8, stk. 16) til andre dele af forslaget.
35. I artikel 8, stk. 6a, blev der indført en bestemmelse for at undtage planlægning, opførelse og drift af transmissions- og distributionssystemer for brint fra en vurdering af kvælstofemissioner.

V. KONKLUSION

36. Det henstilles til Rådet, at det når frem til en generel indstilling på grundlag af teksten i bilaget til denne note.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 og (EU) 2024/1788 for så vidt angår
fremskyndelse af tilladelsesprocedurer**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1,
og artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Langsomme og komplicerede tilladelsesprocedurer, herunder for nettilslutninger, er en af de vigtigste årsager til forsinkelser i udviklingen af energiprojekter. Det tager ca. ti år at færdiggøre eltransmissionsnet, hvoraf tilladelsesprocessen tegner sig for mere end halvdelen af den nødvendige tid. Tilsvarende kan tilladelsesprocessen for projekter vedrørende vedvarende energi stadig være op til ni år afhængigt af medlemsstaten og den pågældende teknologi. I forbindelse med lagringsanlæg kan det afhængigt af teknologien tage fra ét til syv år. Tilladelsesprocedurerne for opførelse eller ombygning af ladestationer langs motorveje og i depoter kan i nogle medlemsstater tage op til to år. Langsomme tilladelsesprocesser skyldes bl.a. ukoordinerede administrative systemer mellem flere myndigheder, utilstrækkeligt personale hos myndighederne, varigheden af miljøvurderinger, manglende offentlig accept, begrænset digitalisering og datatilgængelighed samt administrative og retlige indsigelser.

- (2) I de seneste år er der på EU-plan indført nye foranstaltninger til at fremskynde tilladelsesprocedurerne for projekter vedrørende vedvarende energi og i et vist omfang for infrastrukturprojekter. I 2022 blev Rådets forordning (EU) 2022/2577³ vedtaget for at fremskynde tilladelsesprocedurerne for projekter vedrørende vedvarende energi og dermed forbudne infrastrukturprojekter. Forordningens delvise anvendelse blev forlænget ved Rådets forordning (EU) 2024/223⁴ indtil den 30. juni 2025. Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2413⁵ blev Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001⁶ desuden ændret for at strømline de administrative procedurer for godkendelse af anlæg til vedvarende energi gennem indførelsen af en omfattende tilladelsesramme med kortere frister og enklere regler. Det ændrede direktiv omfattede kortlægningsforpligtelser, forpligtelsen til at udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi, hvor projekternes indvirkning på miljøet forventes at være lav, og hvor der derfor kan anvendes hurtigere og enklere regler, samt valgfrie foranstaltninger til indførelse af fremskyndelsesområder for infrastrukturprojekter, hvor infrastrukturprojekterne er undtaget fra en miljøkonsekvensvurdering på visse betingelser, f.eks. gennemførelse af en strategisk miljøvurdering af området.

³ Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22 december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L 335 af 29.12.2022, s. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁴ Rådets forordning (EU) 2024/223 af 22. december 2023 om ændring af forordning (EU) 2022/2577 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (EUT L, 2024/1343,[...]10.1.2024, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/2024/223\[...\]/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2024/223[...]/oj)).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2413 af 18. oktober 2023 om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, forordning (EU) 2018/1999 og direktiv 98/70/EF for så vidt angår fremme af energi fra vedvarende energikilder og om ophævelse af Rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (3) For at sikre, at Unionen når sine ambitiøse klima- og energimål for 2030 og målet om klimaneutralitet senest i 2050, er det nødvendigt yderligere at forenkle og afkorte de administrative tilladelsesprocedurer på en koordineret og harmoniseret måde. Vigtige spørgsmål, der i væsentlig grad forsinker tilladelsesprocedurerne og integrationen af vedvarende energi i systemet, f.eks. langsomme tilladelsesprocedurer for net, stand-alone-energilagring eller ladestationer, manglende offentlig accept eller utilstrækkelig digitalisering af procedurer, blev ikke behandlet i direktiv (EU) 2018/2001. Desuden omfatter nævnte direktiv kun nogle af foranstaltningerne i forordning (EU) 2022/2577, mens flere af forordningens vigtige foranstaltninger, der ikke længere finder anvendelse, mangler, f.eks. udvidelsen af prioriteringen af projekter vedrørende vedvarende energi ud over miljøaspekter og strømliningen af overholdelsen af visse miljøregler. Endelig er der behov for visse målrettede ændringer af de eksisterende foranstaltninger i direktiv (EU) 2018/2001, så det sikres, at de er fuldt ud effektive.
- (4) Ved artikel 15c i direktiv (EU) 2018/2001 indføres der en forpligtelse for medlemsstaterne til at udpege områder til fremskyndelse af vedvarende energi for mindst én teknologi for vedvarende energi. Med henblik herpå kan medlemsstaterne udelukke visse områder fra at blive områder til fremskyndelse af vedvarende energi på grund af deres høje miljømæssige værdi og følsomhed. For ikke at underminere målene med udpegelsen af områder til fremskyndelse af vedvarende energi bør medlemsstaterne dog ikke vælge store områder, hvor det af miljømæssige årsager, bl.a. for at beskytte landskabet, ikke er muligt på forhånd at iværksætte projekter vedrørende vedvarende energi, da disse projekter vil være omfattet af de relevante særlige miljøvurderinger, som vil gøre det muligt at identificere potentielle miljøpåvirkninger og håndtere dem. **Et område bør betragtes som stort, når udelukkelsen af projekter vedrørende vedvarende energi i et sådant område bringer opfyldelsen af medlemsstatens nationale bidrag til vedvarende energi som fastsat i dens integrerede nationale energi- og klimaplan i fare. Begrænsninger er fortsat mulige, hvis en medlemsstat har udpeget tilstrækkelige områder til vedvarende energikilder i regionale eller lokale udviklingsplaner for at opfylde nationale eller regionale områdemål for en bestemt type vedvarende energi i overensstemmelse med sin integrerede nationale energi- og klimaplan.**

- (5) Uholdbare procedurer for offentlig deltagelse, der fører til modstand i form af administrative og retlige indsigelser, bidrager fortsat til en langvarig gennemførelse af relevante energiprojekter. Indsigelser fører til yderligere skridt uden for fristerne for de planlagte administrative tilladelsesprocedurer, hvilket fører til uforudsete forsinkelser, hvis varighed afhænger af, hvor hurtige de retslige procedurer er i den pågældende medlemsstat. Manglende offentlig accept udgør en af de primære hindringer for tilladelsesprocedurer for vedvarende energi og dermed markedsudbredelsen. Offentlighedens accept kan øges ved at sikre lokalsamfundenes offentlige deltagelse i projekter vedrørende vedvarende energi, navnlig større projekter. Medlemsstaterne bør derfor vedtage foranstaltninger, så **i det mindste** store projekter vedrørende vedvarende energi gavner lokalbefolkningen og lokalsamfundene **i nærheden af projekterne** gennem direkte eller indirekte deltagelse, uden at dette berører det frie valg af leverandør, jf. artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944⁷. Sådanne foranstaltninger kan omfatte foranstaltninger vedrørende direkte finansiel deltagelse i forskellige former såsom ordninger for fælles ejerskab, herunder via samarbejde med energifællesskaber, crowdfundingordninger eller ordninger vedrørende egetforbrug af vedvarende energi eller energideling eller foranstaltninger vedrørende indirekte finansiel deltagelse, f.eks. fremme af kontrakter og jobskabelse for lokalsamfundene, herunder uddannelsesprogrammer, almennyttige fonde, finansiel kompensation til lokalsamfund i nærheden af projektet, **lokale skatteindtægter såsom ejendomsskatteindtægter, der genereres af projektet og modtages af den kommune, der er vært for det**, opførelse og vedligeholdelse af offentlig infrastruktur i nærheden af projektet, rabatter på elprisen eller støtte til sårbare kunder og personer, der er berørt af energifattigdom. **Medlemsstaterne kan beslutte at anvende forskellige foranstaltninger til deling af fordele afhængigt af projektets specifikke teknologi, placering og størrelse. Medlemsstaterne kan indføre eller opretholde ordninger for deling af fordele ved projekter vedrørende vedvarende energi, der ikke er omfattet af forpligtelsen til at dele fordele, som fastsat i dette direktiv.**

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (6) Lokal modstand, der ofte skyldes manglende gennemsigtighed, samt utilstrækkelig inddragelse af lokalsamfundet kan føre til forsinkelser i tilladelsesprocedurerne og efterfølgende retssager. Som anført i Kommissionens henstilling (EU) 2024/1343⁸ er en tidlig og passende inddragelse af offentligheden en klar succesfaktor i forbindelse med projekter vedrørende vedvarende energi. En [...] uafhængig formidler **eller en relevant offentlig myndighed, der fungerer som formidler**, kan fremskynde etableringen af store anlæg til vedvarende energi på over 10 MW ved at fremme høringer mellem projektudviklerne og lokalsamfundene, hvor det er relevant, forud for og under tilladelsesprocedurerne med henblik på at fremme dialog og skabe konsensus mellem de relevante parter under hele processen og undgå retstvister. [...]

⁸ Kommissionens henstilling (EU) 2024/1343 af 13. maj 2024 om fremskyndelse af tilladelsesprocedurerne for projekter inden for vedvarende energi og tilhørende infrastruktur (EUT L, 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

- (7) Tilladelsesmyndighedernes manglende ressourcer og den manglende digitalisering af tilladelsesprocedurer og datatilgængelighed er flaskehalse, der hindrer tilladelsesprocedurerne. Digitalisering og en passende anvendelse af kunstig intelligens er vigtige redskaber til at fremskynde procedurerne og øge effektiviteten for alle involverede parter. Dette gør det muligt for de relevante myndigheder at behandle ansøgninger hurtigere og for projektiværksættere hurtigt at få adgang til klare oplysninger om procestrin og -krav fra begyndelsen, hvilket sikrer gennemsigtighed og overvågning. Digitaliseringen af tilladelsesprocedurer halter imidlertid bagefter, da den ofte er spredt mellem tilladelsesprocedurer og -trin på tværs af forskellige kompetente myndigheder, og i de fleste medlemsstater er der ingen samlet digital proces⁹. Desuden anvendes der ofte mere end én digital portal til at behandle den samme projektansøgning, og der sikres ikke altid interoperabilitet. Dette fører til en stor administrativ byrde for projektiværksættere, begrænset intern koordinering mellem myndigheder, der beskæftiger sig med tilladelsesprocedurer på forskellige niveauer, manglende synlighed af ansøgningens status og uklarhed om flaskehalse, der bremser tilladelsesprocedurerne. [...] **Ved at der stilles en [...] digital portal eller et antal forbundne portaler til rådighed** på nationalt plan for alle trin i tilladelsesprocedurerne for projekter vedrørende vedvarende energi, lagring og net, **kan der sikres** [...] en mere ensartet digitalisering, interoperabilitet og gennemsigtighed på tværs af forskellige tilladelsesmyndigheder i medlemsstaterne, hvilket i sidste ende **vil fremskynde** tilladelsesprocedurerne.

⁹ Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Energi, COWI, Eclareon og Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2025, s. 31.

En sådan portal eller sådanne portaler kan gøre det muligt for ansøgere at indgive ansøgninger og kontrollere deres status, tildele dem til de kompetente myndigheder og give myndighederne mulighed for at behandle dem ved at give dem adgang til alle relevante data og oplysninger, uden at der er behov for mellemliggende papirbaserede trin.[...] En sådan portal eller sådanne portaler bør – bl.a. ved hjælp af kunstig intelligens – have funktioner, der gør det muligt for det fælles kontaktpunkt, andre myndigheder og ansøgere at kontrollere ansøgningens status, eventuelle forsinkelser og overholdelsen af tilladelsesfristerne. Desuden bør den gøre det muligt at udtrække statistikker til at kontrollere de overordnede fremskridt med hensyn til tilladelsesprocedurerne i medlemsstaterne. Det format, der vælges til lagring og formidling af de relevante data, som indsamles via portalen eller portalerne, bør være interoperabelt, hvis det er relevant. [...] En sådan portal eller sådanne portaler bør lette opgaverne for det centrale kontaktpunkt, som bør have adgang til alle relevante data og oplysninger. Medlemsstaterne kan anvende en eksisterende portal eller eksisterende portaler, der dækker de forskellige trin i tilladelsesprocessen, og som sikrer deres interoperabilitet med henblik på at dække alle disse krav. Desuden kan der også sikres adgang til de relevante miljømæssige og geologiske data og afgørelser, der er tilgængelige på den fælles digitale geografiske informationssystembaserede portal, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning [xxxxx], gennem etablering af interoperabilitet med andre eksisterende nationale platforme.

Udviklingen af den eller de tilgængelige digitale portaler kan drage fordel af udveksling af god praksis i relevante fora samt teknisk bistand, herunder ved hjælp af instrumentet for teknisk støtte, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/240, og kapacitetsopbyggende foranstaltninger på EU-plan.

- (8) Hurtigere og kortere tilladelsesfrister i forbindelse med tilladelsesprocedurer skal ledsages af yderligere foranstaltninger, der sikrer deres effektivitet i praksis. [...] Ved direktiv (EU) 2018/2001 indføres der stiltiende godkendelse af visse afgørelser, nemlig for [...] **mellemliggende** trin i tilladelsesproceduren i områder til fremskyndelse af vedvarende energi og for de endelige tilladelser til alle mindre solenergianlæg med en kapacitet på under 100 kW. I betragtning af behovet for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder og det forhold, at indførelsen af områder til fremskyndelse af vedvarende energi er en tidskrævende proces, bør [...] **en tilsvarende** foranstaltning ligeledes anvendes i forbindelse med de tilladelsesprocedurer, der gælder for projekter uden for fremskyndelsesområder. I disse procedurer bør medlemsstaterne **have mulighed for at fastsætte** [...], at [...] begrebet [...] stiltiende godkendelse **anvendes på mellemliggende administrative trin, der består af alle de administrative trin, der er gennemført under hele tilladelsesproceduren, herunder tilrettelæggelse af en høring eller anmodning om en udtalelse fra forskellige organer eller myndigheder, eller den endelige afgørelse. Bestemmelserne i dette direktiv berører ikke medlemsstaternes mulighed for at anvende stiltiende godkendelse på miljøafgørelser, hvis en sådan mulighed er fastsat i deres retssystemer** [...]. For at sikre en effektiv anvendelse af denne foranstaltning og for at sikre tredjeparters ret til retsbeskyttelse bør de relevante myndigheder offentliggøre, at der er truffet en stiltiende afgørelse.

- (9) Repowering af eksisterende kraftværker til vedvarende energi har stort potentiale til at bidrage til opfyldelsen af målene for vedvarende energi. Da eksisterende kraftværker til vedvarende energi **på land** for det meste er blevet installeret på steder med et betydeligt potentiale for vedvarende energikilder, kan repowering sikre fortsat anvendelse af disse anlæg, hvilket vil sikre en effektiv arealanvendelse og udnyttelse af de bedste vedvarende energikilder. Dette er navnlig tilfældet for onshorevindenergi, navnlig i betragtning af, at mange onshorevindmølleparker i Europa nærmer sig udløbet af kontrakter til støtte for deres elproduktion, og at 26 GW af eksisterende vindmølleparker har været i drift i mere end 20 år¹⁰. Repowering indebærer yderligere fordele såsom en eksisterende nettilslutning, en sandsynligvis højere grad af offentlig accept og viden om de forventede miljøpåvirkninger. Eftersom repowering af vindmølleparker ofte fører til, at der installeres et lavere antal vindmøller på samme sted, er miljøvirkningen af repowering af vindmølleparker begrænset. Derfor bør kravene om miljøscreening eller miljøkonsekvensvurdering reduceres eller endda frafaldes, hvis repowering af en eksisterende vindmøllepark ikke indebærer anvendelse af yderligere jordarealer **uden for den oprindelige installations ydergrænser**, øger anlæggets samlede kapacitet og er i overensstemmelse med de gældende miljøafbødende foranstaltninger, der er fastsat for det oprindelige vindenergianlæg. **For at muliggøre denne fortsatte anvendelse af de bedste vedvarende energikilder bør muligheden for at foretage repowering af projekter vedrørende vedvarende energi desuden ikke begrænses unødigt på grund af beslutninger om at ændre anvendelsen af de landområder, hvor eksisterende anlæg til vedvarende energi er beliggende. Dette kan f.eks. være tilfældet, når anvendelsen af sådanne landområder ændres fra industriel til landbrugsmæssig.**

¹⁰ WindEurope, 2024 Statistics and the outlook for 2025-2030.

- (10) Anlæg til egetforbrug, herunder for egenforbrugere, der handler i fællesskab og som lokale energifællesskaber, bidrager til at reducere den samlede efterspørgsel efter naturgas, til at øge systemets modstandsdygtighed og til at nå Unionens mål for vedvarende energi. Installation af solenergiudstyr og samplaceret energilagring med en kapacitet på under 100 kW vil sandsynligvis ikke have væsentlige negative virkninger for miljøet eller nettet og giver ikke anledning til sikkerhedsmæssige betænkeligheder. Desuden kræver små anlæg generelt ikke kapacitetsforøgelse ved nettilslutningspunktet. For yderligere at fremskynde udbredelsen af mindre solenergiudstyr og samplaceret energilagring bør medlemsstaterne ikke kræve administrative tilladelser for disse anlæg, med undtagelse af nettilslutningstilladelser, således som det allerede er tilfældet i flere medlemsstater. En tilpasning af EU-lovgivningen til eksisterende bedste praksis bør give mulighed for yderligere at fremskynde udbredelsen af disse anlæg på en harmoniseret måde.
- Medlemsstaterne kan indføre en forpligtelse til at underrette de relevante myndigheder om installationen af dette udstyr og samplaceret energilagring til registreringsformål.** Installation af solenergiudstyr og samplaceret energilagring på over 100 kW i eksisterende eller fremtidige kunstige konstruktioner giver typisk ikke anledning til betænkeligheder i forhold til konkurrerende anvendelser af plads eller miljøpåvirkning. Disse anlæg bør derfor være omfattet af kortere tilladelsesprocedurer og bør med passende sikkerhedsforanstaltninger være undtaget fra forpligtelsen til at foretage en miljøkonsekvensvurdering i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU¹¹.

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

(10a) Plugin-minisolenergisystemer er små anlæg, der ikke kræver tagplads, som er lette at installere og fjerne for brugerne, og som generelt er billigere og dermed udgør et alternativ til traditionelle tagmonterede solcelleanlæg, der er særligt egnede til at muliggøre egetforbrug af vedvarende energi for visse kategorier af kunder såsom lejere eller sårbare kunder. Medlemsstaterne bør fremme installation af plugin-minisolenergisystemer i bygninger ved at vurdere og fjerne uberettigede hindringer for deres udbredelse, samtidig med at der sikres passende sikkerheds- og sikringsstandards og netstabilitet. Medlemsstaterne kan begrænse installation af disse systemer i visse områder eller konstruktioner med henblik på at beskytte den kulturelle eller historiske arv. Medlemsstaterne kan også begrænse installation af disse systemer, hvis de vil bringe netsikkerheden og netstabiliteten i fare, f.eks. hvis den deraf følgende samlede elektriske installation ikke opfylder de relevante sikkerhedsmæssige tekniske specifikationer, eller hvis der ikke kan garanteres koordinering af beskyttelse og afbrydelse.

- (11) Vedvarende energi spiller en central rolle i dekarboniseringen af Unionens energisystem ved at tilbyde øjeblikkelige løsninger til erstatning af energi baseret på fossile brændstoffer og bidrager til at sænke energipriserne og øge energisikkerheden. Derfor bør godkendelsen af projekter vedrørende vedvarende energi ikke blokeres alt for let, blot fordi der foreligger modstridende interesser. Medlemsstaterne bør fremme anlæg til vedvarende energi og infrastrukturaktiver, f.eks. samplaceret lagring og stand-alone-lagring samt det tilhørende net og de tilhørende ladestationer, ved at udvide den eksisterende formodning, der gælder for konflikter med miljøinteresser, til at omfatte andre modstridende interesser, undtagen i forbindelse med kulturarv, og hvor det er klart, at disse modstridende interesser skal gives prioritet på trods af de betydelige fordele ved vedvarende energi. **I disse tilfælde bør den relevante myndighed ikke anvende formodningen.** Projekter vedrørende vedvarende energi bør, når de formodes at være af væsentlig samfundsmæssig interesse i forhold til ikkemiljøinteresser, prioriteres og godkendes. For at sikre en harmoniseret anvendelse af denne afbeviselige formodning bør medlemsstaterne ved behandlingen af alle former for konflikter, herunder miljøkonflikter, ikke have mulighed for at indføre undtagelser.

- (12) For at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi, de tilhørende aktiver og deres tilslutning til nettet bør det også præciseres, hvordan de resterende betingelser for anvendelse af specifikke undtagelser som fastsat i Unionens miljølovgivning kan opfyldes. Når der med henblik på relevant EU-miljølovgivning foretages en vurdering af, om der findes tilfredsstillende alternative løsninger til det specifikke projekt vedrørende vedvarende energi, **bør disse begrænsninger i vurderingen af alternative løsninger navnlig begrænses til anvendelsen af de specifikke undtagelser, der er fastsat i Unionens miljølovgivning. Medlemsstaterne kan fastsætte forskellige regler for den samlede vurdering af alternativer i tilladelsesproceduren. O[...]**mfanget af en sådan vurdering bør begrænses til alternative løsninger, der sikrer, at de samme mål som dem i det pågældende projekt nås inden for samme eller lignende tidsramme, og uden at det medfører betydeligt højere omkostninger. Ved sammenligningen af tidsrammen for og omkostningerne ved tilfredsstillende alternative løsninger bør de relevante myndigheder tage hensyn til behovet for at udbrede vedvarende energi på en fremskyndet og omkostningseffektiv måde i overensstemmelse med de prioriteter, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner og ajourføringer deraf, som de har forelagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999¹², og inden for tidsplanen for gennemførelsen af disse prioriteter. **Disse regler finder kun anvendelse i forbindelse med vurderingen af alternative løsninger, der kræves i henhold til fugle-, vand- og habitatdirektiverne.**

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Tilsvarende bør de relevante myndigheder ved anvendelsen af den relevante undtagelse i Rådets direktiv 92/43/EØF¹³ i visse begrundede tilfælde, hvor det med rimelighed kan påvises, at den pågældende plan eller det pågældende projekt ikke uigenkaldeligt vil påvirke de økologiske processer, der er afgørende for opretholdelsen af lokalitetens struktur og funktioner, at den overordnede sammenhæng i Natura 2000-nettet ikke bringes i fare, at lokalitetens miljømæssige integritet bevares, og at der sikres et højt beskyttelsesniveau for Natura 2000-lokaliteterne, tillade, at kompensationsforanstaltningerne gennemføres parallelt med gennemførelsen af en sådan plan eller et sådant projekt.

- (13) Det er afgørende at fremskynde udbredelsen af stand-alone-energilagring for at øge energisystemets fleksibilitet og sikre systemintegration af produktionen af vedvarende energi. Stand-alone-lagring bør derfor være omfattet af fremskyndede tilladelsesprocedurer. Energilagring i mindre målestok med en kapacitet på under 100 kW vil sandsynligvis ikke have væsentlige negative virkninger for miljøet eller nettet og forventes ikke at give anledning til betænkeligheder i forhold til, hvad pladsen ellers kan anvendes til. I lyset heraf er det hensigtsmæssigt at strømline de tilladelsesprocedurer, der gælder for denne type lagring, ved at fjerne alle administrative tilladelser, med undtagelse af nettilslutningstilladelsen, og med passende sikkerhedsforanstaltninger at fritage disse anlæg fra forpligtelsen til at foretage en miljøkonsekvensvurdering i henhold til direktiv 2011/92/EU. **Medlemsstaterne kan indføre en forpligtelse til at underrette de relevante myndigheder om installationen af disse oplagringsprojekter med henblik på registrering.** Udbredelsen af energilagring med en kapacitet på over 100 kW vil også skulle også fremskyndes. Det er derfor hensigtsmæssigt at strømline deres tilladelsesprocedure ved at fastsætte en overordnet frist på højst seks måneder, undtagen for pumpekraftværker, som skal opfylde strengere miljøkrav og derfor kræver en længere overordnet maksimal frist.

¹³ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Disse regler bør finde anvendelse på energilagring, der ikke er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2024/1788¹⁴. For at sikre systemintegration af produktionen af vedvarende energi er det nødvendigt at øge fleksibilitetskilderne, navnlig batterier til elektriske køretøjer, da de kan bidrage til at flytte spidsbelastningsefterspørgslen efter elektricitet og mindske overbelastningen af nettet. For at opnå dette bør en hurtigere og lettere etablering af ladeinfrastruktur på veje fremmes yderligere, navnlig for biler, varevogne, lastbiler, busser eller motorcykler og pluginhybridekøretøjer eller rent elektriske køretøjer. Både vekselstrøms- og jævnstrømsladestationer bør drage fordel af fremskyndede tilladelsesprocedurer, herunder for nettilslutningstilladelser. Mindre ladestationer med en kapacitet på under 100 kW vil sandsynligvis ikke have væsentlige negative virkninger for miljøet eller nettet og forventes ikke at give anledning til betænkeligheder i forhold til, hvad pladsen ellers kan anvendes til. I lyset heraf er det hensigtsmæssigt at strømline de tilladelsesprocedurer, der gælder for disse ladestationer, ved at fjerne alle administrative tilladelser, med undtagelse af nettilslutningstilladelsen, og med passende sikkerhedsforanstaltninger at fritage disse anlæg fra forpligtelsen til at foretage en miljøkonsekvensvurdering i henhold til direktiv 2011/92/EU. **Medlemsstaterne kan indføre en forpligtelse til at underrette de relevante myndigheder om installationen af disse ladestationsprojekter med henblik på registrering.**

Installationen af ladestationer med en kapacitet på over 100 kW vil også skulle fremskyndes. Tilladelsesproceduren i forbindelse hermed, **hvis der findes en sådan procedure i henhold til det nationale retssystem**, bør derfor strømlines ved at fastsætte en overordnet frist på højst seks måneder.

¹⁴ **Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1788 af 13. juni 2024 om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint, om ændring af direktiv (EU) 2023/1791 og om ophævelse af direktiv 2009/73/EF (omarbejdning) (EUT L, 2024/1788, 15.7.2024, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).**

- (14) Indhentning af nettilslutningstilladelser, **som kan være i form af en godkendelse, tilladelse, aftale eller kontrakt**, er en afgørende og ofte tidskrævende del af procedurerne for opførelse og drift af et anlæg til vedvarende energi. Fristerne for de nettilslutningsprocedurer, der gælder for visse mindre projekter vedrørende vedvarende energi, lagringsaktiver og ladestationer samt projekter vedrørende repowering og hybridisering af vedvarende energi, bør derfor strømlines yderligere, og der bør indføres klare regler for systemoperatøernes forpligtelser under tilladelsesprocedurerne.
- (14a) **Indførelsen af relevante nettilslutningsprocedurer og tilhørende frister bør muliggøre effektiv og rettidig nettilslutning i overensstemmelse med artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944 inden for de gældende nationale rammer, herunder i situationer med overbelastning af nettet.**
- (14b) **Hybridisering af anlæg til vedvarende energi har et betydeligt potentiale til at bidrage til at forbedre integrationen af energisystemer og til at nå målene for vedvarende energi ved at kombinere flere teknologier til vedvarende energi, f.eks. ved at tilføje en elektrolysator eller vindmøller til et eksisterende solcelleanlæg eller kombinere produktion af vedvarende energi med lagring. Hybridisering af anlæg udnytter synergierne og komplementariteten mellem forskellige vedvarende energikilder og sikrer dermed en mere stabil energiforsyning og giver mulighed for at indføre fleksibilitet i energisystemet ved at kombinere produktion og lagring. Desuden gør kombinationen af forskellige teknologier til vedvarende energi eller vedvarende energi med lagring på eksisterende lokaliteter det muligt at drage fordel af eksisterende nettilslutninger og nødvendig infrastruktur og mindsker behovet for nye landområder og overordnede miljøvurderinger af projekter.**

- (15) I Draghirapporten om EU's konkurrenceevne og handlingsplanen for energi til overkommelige priser¹⁵ anerkendes de positive virkninger af de seneste reformer med at fremskynde tilladelsesprocedurer. Langvarige og usikre tilladelsesprocedurer for net fremhæves imidlertid også som en stor hindring for hurtigere installation af den nødvendige nye kapacitet til at imødekomme investeringer i ren energi og reducere energiomkostningerne i EU. Selv om der er specifikke regler om tilladelsesprocedurer i henhold til direktiv (EU) 2018/2001, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1788¹⁶ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869¹⁷, omfatter disse ordninger ikke generelle elnetinfrastrukturaktiver. Som sådan skal der i direktiv (EU) 2019/944 fastsættes generelle krav om bevillingsprocedurer for eltransmissions- og -distributionssysteminfrastruktur, navnlig i form af krav om, at medlemsstaterne sikrer en maksimal varighed af sådanne procedurer og opstiller krav til støtte for overholdelsen af disse frister. Forordning (EU) 2022/869 og direktiv (EU) 2018/2001 indeholder regler for godkendelse af visse energiprojekter. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem disse regler og de regler, der er fastsat i dette direktiv for så vidt angår godkendelse af visse elektricitetsprojekter, bør førstnævnte have forrang.

¹⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Handlingsplan for energi til overkommelige priser – Udnyttelse af energiunionens sande værdi for at sikre alle europæere effektiv og ren energi til overkommelige priser (COM(2025) 79 final).

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1788 af 13. juni 2024 om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint, om ændring af direktiv (EU) 2023/1791 og om ophævelse af direktiv 2009/73/EF ([EUT L, 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 ([EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (16) Manglende ressourcer hos de nationale myndigheder og den begrænsede digitalisering af tilladelsesprocedurer medfører forsinkelser i tilladelsesprocessen for elsysteminfrastruktur og produktionsaktiver. Medlemsstaterne bør sikre, at sådanne myndigheder har tilstrækkelige menneskelige, finansielle og tekniske ressourcer, herunder færdigheder, og digitale forvaltningsværktøjer og -systemer, der sætter dem i stand til at træffe afgørelser inden for de i direktivet fastsatte frister.
- (17) Bevillingsprocedurerne i henhold til direktiv (EU) 2019/944 bør være klare, effektive, gennemsigtige og i overensstemmelse med den eksisterende udviklingsplan for distributionsnet og den tiårige udviklingsplan for transmissionsnet. Medlemsstaterne forventes således at fastsætte og offentliggøre objektive og ikkeforskelsbehandlende tilladelseskriterier og -procedurer, hvor der bl.a. tages hensyn til elsystemets sikkerhed og pålidelighed, arealanvendelse, energieffektivitet, særlige kendetegn for ansøgeren om tilladelse, emissionsreduktioner, betydningen af at fremskynde etableringen af energiinfrastruktur for at opnå klimaneutralitet samt alternativer til projektet.
- (18) Da det haster med at udvikle elinfrastruktur, forventes medlemsstaterne at sikre, at der som led i bevillingsprocedurerne tages hensyn til et projekts karakteristika, når de vurderer, om der er behov eller ej for at foretage vurderinger, herunder miljøvurderinger, eller udarbejde undersøgelser, bevillinger eller rapporter. De kompetente nationale myndigheder bør begrænse vurderinger og anmodninger om oplysninger fra iværksættere til, hvad der er strengt nødvendigt, og undgå dobbeltarbejde i alle de tilfælde, hvor det er muligt.

- (19) For at øge forudsigeligheden og sikkerheden med hensyn til varigheden af og omkostningerne ved bevillingsprocedurer i henhold til direktiv (EU) 2019/944 bør anmodninger om oplysninger og dokumentation fra ansøgere være konkrete, specifikke og tidsbegrænsede. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at de nationale myndigheder med henblik på udstedelsen af tilladelsen anmoder ansøgerne om de relevante oplysninger inden for en på forhånd fastsat periode regnet fra det tidspunkt, hvor ansøgningen modtages, og konkret fastlægger indholdet og detaljeringsgraden af de oplysninger eller data, der anmodes om. Efter en sådan periode bør anmodninger om oplysninger begrænses til manglende oplysninger, som myndigheden tidligere har identificeret eller anmodet om, eller oplysninger, som myndigheden ikke tidligere har kunnet anmode om, fordi de vedrører en væsentlig ændring i de igangværende omstændigheder, efter at der blev ansøgt om projektgodkendelse.
- (20) Under overholdelse af nærhedsprincippet og nationale kompetencer og procedurer bør der i direktiv (EU) 2019/944 fastsættes en klar frist for de relevante myndigheders afgørelse, hvilket fremmer en effektiv fastlæggelse og håndtering af procedurer, der fører til etablering af elnet. Ikke desto mindre kan medlemsstaterne bestræbe sig på at opnå kortere tilladelsesprocedurer, hvor det er muligt, navnlig for så vidt angår projekter vedrørende istandsættelse, modernisering eller repowering af eksisterende transmissionssysteminfrastruktur og opførelse af ny distributionssysteminfrastruktur, som måske ikke kræver en lige så kompleks tilladelsesprocedure som ny transmissionsinfrastruktur.

- (21) I betragtning af det presserende behov for at etablere elnet med henblik på at nå Unionens energi- og klimamål og supplere fristerne for tilladelsesprocedurer med foranstaltninger, der sikrer deres effektivitet i praksis, **bør** medlemsstaterne [...] **have mulighed for at fastsætte**, at[...] begrebet stiltiende godkendelse [...] anvendes på**mellemliggende** administrative [...] **trin** vedrørende **tilladelsesproceduren for elnetprojekter, der består af alle de administrative trin, der er gennemført under hele tilladelsesproceduren, herunder tilrettelæggelse af en høring eller anmodning om en udtalelse fra forskellige organer eller myndigheder, eller den endelige afgørelse. Bestemmelserne i dette direktiv berører ikke medlemsstaternes mulighed for at anvende stiltiende godkendelse på miljøafgørelser, hvis en sådan mulighed er fastsat i deres retssystemer. [...]** For at sikre **en effektiv anvendelse af denne foranstaltning og for** at sikre tredjeparters ret til retsbeskyttelse bør de relevante myndigheder offentliggøre alle vedtagne afgørelser[...].

- (22) For at reducere kompleksiteten, øge effektiviteten og gennemsigtigheden og bidrage til at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne bør der være kontaktpunkter for eltransmissions- eller -distributionssystemoperatører, der fremmer netprojekter eller andre netaktiver, indtil der er truffet en afgørelse. Disse kontaktpunkter vil være ansvarlige for at støtte og vejlede ansøgerne gennem de bevillingsprocedurer, der er forbundet med denne type infrastruktur. **Uden at det berører krav i henhold til den berørte medlemsstats forfatningsmæssige orden, [...] kan en medlemsstat af forenklingssyn og med henblik på at øge effektiviteten, hvor det er relevant og muligt, [...] samle dette ansvar ved et enkelt kontaktpunkt, som kan være [...] de nationale kompetente myndigheder, der er omhandlet i artikel 8 i forordning (EU) 2022/869 eller de kontaktpunkter, der er omhandlet i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001, da disse myndigheder allerede spiller en sådan rolle i forbindelse med tilladelser til henholdsvis infrastrukturprojekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse og projekter vedrørende vedvarende energi.** Ved sammenlægning af sådanne roller **sikrer medlemsstaterne, at der kun er ét enkelt kontaktpunkt på det relevante administrative niveau, og stiller værktøjer til rådighed for at hjælpe projektiværksættere med at identificere det passende etablerede eller udpegede kontaktpunkt. Medlemsstaterne bør endvidere være særligt opmærksomme på at sikre, at kontaktpunkterne har tilstrækkeligt personale og råder over de ressourcer og den kapacitet, som kræves for at udføre de opgaver, de har ansvaret for.**

- (23) På grund af deres rolle med hensyn til at integrere aktiver inden for vedvarende energi, fleksibilitetsløsninger og energilagring og muliggøre elektrificering generelt er eltransmissions- eller -distributionssysteminfrastruktur af afgørende betydning for at opnå klimaneutralitet. I betragtning af den centrale rolle, som elsysteminfrastruktur spiller med hensyn til at opnå klimaneutralitet, bør medlemsstaterne i de nødvendige vurderinger fra sag til sag formode, at eltransmissions- eller -distributionssysteminfrastruktur, herunder landstrøm i havne, er af væsentlig samfundsmæssig interesse og tjener den offentlige sundhed og sikkerhed, undtagen [...] i forbindelse med kulturarv, [...] hvor der er klar dokumentation for, at disse projekter har væsentlige negative virkninger for miljøet, som ikke kan afbødes eller kompenseres, **og hvor det er klart, at disse modstridende interesser skal gives prioritet på trods af de betydelige fordele ved elsysteminfrastrukturen. I disse tilfælde bør den relevante myndighed ikke anvende formodningen.** Eltransmissions- eller -distributionssysteminfrastruktur, der formodes at være af mere væsentlig samfundsmæssig interesse end ikkemiljømæssige interesser, bør gives større prioritet end ikkemiljømæssige interesser og godkendes så hurtigt som muligt.

- (24) For at fremskynde udbredelsen af elnet bør det også præciseres, hvordan betingelserne for anvendelse af specifikke undtagelser som fastsat i Unionens miljølovgivning kan opfyldes. Når det vurderes, om der findes tilfredsstillende alternative løsninger til elnetprojektet, **bør disse begrænsninger i vurderingen af alternative løsninger navnlig begrænses til anvendelsen af de specifikke undtagelser, der er fastsat i Unionens miljølovgivning. Medlemsstaterne kan fastsætte forskellige regler for den samlede vurdering af alternativer i tilladelsesproceduren. O[...]**mfanget af en sådan vurdering bør begrænses til alternative løsninger, der sikrer, at det samme mål som dem i det pågældende projekt nås inden for samme eller lignende tidsramme, og uden at det medfører betydeligt højere omkostninger. Ved sammenligningen af tidsrammen for og omkostningerne ved tilfredsstillende alternative løsninger bør de relevante myndigheder tage hensyn til behovet for at udbrede elnet på en fremskyndet og omkostningseffektiv måde i overensstemmelse med de prioriteter, der er fastsat i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner og ajourføringer deraf, som de har forelagt i henhold til forordning (EU) 2018/1999. **Disse regler finder kun anvendelse i forbindelse med vurderingen af alternative løsninger, der kræves i henhold til fugle-, vand- og habitatdirektiverne.**

Tilsvarende bør de relevante myndigheder ved anvendelsen af den relevante undtagelse i direktiv 92/43/EØF i visse begrundede tilfælde, hvor det med rimelighed kan påvises, at den pågældende plan eller det pågældende projekt ikke uigenkaldeligt vil påvirke de økologiske processer, der er afgørende for opretholdelsen af lokalitetens struktur og funktioner, at den overordnede sammenhæng i Natura 2000-nettet ikke bringes i fare, at lokalitetens miljømæssige integritet bevares, og at der sikres et højt beskyttelsesniveau for Natura 2000-lokaliteterne, tillade, at kompensationsforanstaltningerne gennemføres parallelt med gennemførelsen af planen og projektet.

- (25) På grund af det presserende behov for at etablere energiinfrastruktur, betydningen af at strømline bevillingsprocedurerne og det forhold, at miljøvurderinger er det trin i bevillingsprocedurerne, der tager længst tid, er det vigtigt at minimere sådanne vurderinger uden at bringe beskyttelsen af miljøet i fare. Istandsættelse, modernisering eller repowering af eksisterende transmissions- og distributionssysteminfrastruktur og opførelse af ny distributionssysteminfrastruktur er generelt projekter med minimale miljøpåvirkninger. Istandsættelses-, moderniserings- eller repoweringprojekter er normalt af begrænset størrelse og påvirker kun en del af de eksisterende aktiver, for hvilke miljøpåvirkningerne tidligere er blevet vurderet. Som følge heraf er sådanne projekters indvirkning ofte begrænset til virkningerne af bygge- og anlægsarbejder, idet driften af aktivet har samme eller endda mindre indvirkning end driften af det projekt, det var rettet mod. På grund af projekternes mindre omfang, aktivernes lavere spænding og tendensen til at blive udviklet i bebyggede områder tættere på forbrugerne har distributionssystemer på den anden side normalt ingen væsentlige miljøpåvirkninger. For at fremskynde etableringen af elsysteminfrastruktur og nå målene om klimaneutralitet og vedvarende energi bør medlemsstaterne derfor have mulighed for på visse betingelser at undtage de projekter, der er nævnt i denne betragtning, fra miljøkonsekvensvurderinger, relevante vurderinger og vurderingen af deres indvirkning på artsbeskyttelsen i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF¹⁸ og artikel 5 i direktiv 2009/147/EF¹⁹.

¹⁸ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter ([EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle ([EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

- (26) Fordelene ved at etablere elinfrastruktur med hensyn til at reducere kvælstofemissioner overstiger i høj grad omkostningerne ved de minimale emissioner, der følger af opførelsen. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at en hurtig etablering af elinfrastruktur på ingen måde begrænses af de midlertidige emissioner, der følger af opførelsen.
- (27) Planlægning af nationale transmissionsnet, der afspejler udviklingen i klima- og energipolitikken og de dermed forbundne ændringer i forbrug og produktion, er afgørende for en vellykket elektrificering og energiomstilling som helhed. De eksisterende krav i henhold til artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944 fandt imidlertid kun anvendelse på visse transmissionssystemoperatører og omfattede ikke en tilstrækkelig lang planlægningsperiode til at kunne tage højde for foregribende investeringer. Det er vigtigt, at der ved udvidelsen af transmissionssystemet overvejes en tidshorisont på mindst 15 år, at anvendelsen af ikkefossil fleksibilitet, trådløse løsninger og andre alternativer til systemudvidelse prioriteres, og at udvidelsen er baseret på et fælles scenarie, der er udviklet sammen med andre systemoperatører på tværs af sektorer, og stemmer overens med det centrale scenarie i den tiårige EU-netudviklingsplan. For at sikre gennemsigtighed og inddrage netbrugerne, herunder produktions-, industri-, data- og transportsektorerne, bedre i netplanlægningen kræver forbindelsen til artikel 55 i direktiv (EU) 2024/1788 også, at de høres tidligt i processen for udvikling af det fælles scenarie for at muliggøre foregribende investeringer.

- (28) I lyset af ændringerne af direktiv (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 samt de parallelle ændringer af forordning (EU) 2022/869 bør Kommissionen indføre en ensartet tilgang til tilladelsesprocedurerne for energiprojekter. Selv om direktiv (EU) 2024/1788 indfører foranstaltninger til forenkling og strømlining af administrative tilladelsesprocedurer, er der behov for en målrettet ændring for at sikre en harmoniseret tilgang, og at der anvendes en konsekvent ramme på EU-plan.
- (29) Manglende ressourcer hos de nationale myndigheder og den begrænsede digitalisering af tilladelsesprocedurer medfører forsinkelser i tilladelsesprocessen for naturgasfaciliteter, brintproduktionsanlæg og brintsysteminfrastruktur. Medlemsstaterne bør sikre, at sådanne myndigheder har tilstrækkelige menneskelige, finansielle og tekniske ressourcer, herunder færdigheder og digitale forvaltningsværktøjer og -systemer, der sætter dem i stand til at træffe afgørelser inden for de i direktivet fastsatte frister.
- (30) For at øge forudsigeligheden og sikkerheden med hensyn til varigheden af og omkostningerne ved bevillingsprocedurer i henhold til direktiv (EU) 2024/1788 bør anmodninger om oplysninger og dokumentation fra ansøgere være konkrete, specifikke og tidsbegrænsede. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at de nationale myndigheder med henblik på udstedelsen af tilladelsen anmoder ansøgerne om de relevante oplysninger inden for en på forhånd fastsat periode regnet fra det tidspunkt, hvor ansøgningen modtages, og konkret fastlægger indholdet og detaljeringsgraden af de oplysninger eller data, der anmodes om. Efter en sådan periode bør anmodninger om oplysninger begrænses til manglende oplysninger, som myndigheden tidligere har identificeret eller anmodet om, eller oplysninger, som myndigheden ikke tidligere har kunnet anmode om, fordi de vedrører en væsentlig ændring i de igangværende omstændigheder, efter at der blev ansøgt om projektgodkendelse.

- (31) Med hensyn til godkendelsesprocedurer i henhold til direktiv (EU) 2024/1788 **bør** medlemsstaterne i lyset af betydningen af at sikre hurtig etablering af brintanlæg og brintsysteminfrastruktur og overholdelse af de frister, der er fastsat i [...] direktivet, [...] **have mulighed for at fastsætte**, at [...] begrebet stiltiende samtykke [...] anvendes på **mellemliggende administrative trin** [...] vedrørende sådanne projekter, **der består af alle de administrative trin, der er gennemført under hele tilladelsesproceduren, herunder tilrettelæggelse af en høring eller anmodning om en udtalelse fra forskellige organer eller myndigheder, [...] eller den endelige afgørelse. Bestemmelserne i dette direktiv berører ikke medlemsstaternes ret til at anvende stiltiende godkendelse på miljøafgørelser, hvis en sådan mulighed er fastsat i deres retssystemer [...]. F[...]or at sikre en effektiv anvendelse af denne foranstaltning og [...]**for at sikre tredjeparters ret til retsbeskyttelse bør de relevante myndigheder offentliggøre alle vedtagne afgørelser[...].
- (32) Af forenklingshensyn kan medlemsstaten finde det hensigtsmæssigt og mere effektivt at centralisere rollen som fælles kontaktpunkt, jf. forpligtelsen i henhold til direktiv (EU) 2024/1788, hos de nationale kompetente myndigheder, der er omhandlet i artikel 8 i forordning (EU) 2022/869, da disse myndigheder allerede spiller en sådan rolle i forbindelse med tilladelsesprocedurer for infrastrukturprojekter af fælles interesse og projekter af gensidig interesse. Ved eventuel sammenlægning af sådanne roller bør medlemsstaterne være særligt opmærksomme på at sikre, at kontaktpunkterne har tilstrækkeligt personale og råder over de ressourcer og den kapacitet, som kræves for at udføre de opgaver, de har ansvaret for.

- (33) [...] Ved at der stilles en digital portal eller, hvis det er relevant, forbundne portaler til rådighed på nationalt plan for alle trin i godkendelsesproceduren [...], kan der sikres en mere ensartet digitalisering, interoperabilitet og gennemsigtighed på tværs af forskellige tilladelsesmyndigheder i medlemsstaterne, hvilket i sidste ende vil fremskynde tilladelsesprocedurerne. Hvis der oprettes mere end én portal, sikres der konnektivitet mellem portaler, forudsat at hver portal omdirigerer brugerne eller indeholder henvisninger til de andre relevante portaler. Det står medlemsstaterne frit for at gennemføre en højere grad af interkonnektivitet, interoperabilitet og kommunikation mellem portaler.
- (33a) Flere bestemmelser i dette direktiv indfører kapacitetstærskler udtrykt i "watt", og medlemsstater, hvor trefasetilslutninger ikke er standardtilslutningstypen, bør anvende tilsvarende kapacitetsværdier for tilslutninger.
- (33b) Medlemsstaternes mulighed for at fastsætte undtagelser med hensyn til ny eltransmissions- eller distributionssysteminfrastruktur bør ikke foregribe beskyttelsen af vandforekomster, der anvendes til drikkevand eller naturligt mineralvand, og forpligtelser i forbindelse med sådanne vandforekomster bør derfor fortsat finde anvendelse.

(33c) Medlemsstaterne bør have mulighed for at fastsætte yderligere undtagelser for mindre lukkede distributionssystemer. Dette fremmer en effektiv anvendelse af eksisterende energiinfrastruktur på industrielle, kommercielle eller delte serviceområder eller af små distributionssystemer i afgrænsede boligområder, hvor fælles lokal produktion og distribution spiller en stadig større rolle i energiomstillingen. I betragtning af deres begrænsede relevans for konkurrencen bør medlemsstaterne have mulighed for ikke at behandle operatører af disse systemer som distributionssystemoperatører, forudsat at kunderne bevarer deres centrale rettigheder i henhold til direktiv (EU) 2019/944, og der er indført sikkerhedsforanstaltninger for at undgå negative indvirkninger på en retfærdig fordeling af netomkostningerne, netsikkerheden eller udviklingen af fleksibilitetsordninger eller -tjenester. Kunderne bør også beskyttes effektivt mod misbrug eller diskriminerende adfærd fra den lukkede distributionssystemoperatørs side, bl.a. gennem reguleringsmæssig overvågning og håndhævelse af reglerne –

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Ændring af direktiv (EU) 2018/2001

I direktiv (EU) 2018/2001 foretages følgende ændringer:

1) i artikel 2, stk. 2, indsættes følgende som nr. 10a) til 10f):

10a) "plugin-minisolenergisystemer": solcelleenergisystemer på op til 800 watt, som er tilsluttet en mikroinverter og tilsluttes direkte til en national standardstikkontakt, hvorigennem den forsyner bygningens interne elsystem

10b) "stand-alone-energilagring": energilagring, der ikke er kombineret med et energiproducerende anlæg, **undtagen energilagring, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv (EU) 2024/1788**

10c) "ladestation": en ladestation som defineret i artikel 2, nr. 52), i forordning (EU) 2023/1804

10d) "hybridisering": omdannelse af et anlæg til vedvarende energi, der ikke er et hybridkraftværk, til et hybridkraftværk bag samme tilslutningspunkt

10e) "hybridkraftværk": et anlæg til vedvarende energi, der kombinerer flere teknologier til vedvarende energi, eller som kombinerer en eller flere teknologier til vedvarende energi med energilagring

10f) "[...] nettilslutningstilladelse": **resultatet af** proceduren fra projektudviklerens fuldstændige anmodning om nettilslutning til systemoperatørens beslutning om, hvorvidt projektet kan tilsluttes nettet

2) i artikel 15c tilføjes følgende som stk. 6 og 7 [...]:

"6. Medlemsstaterne bestræber sig på ikke at **udelukke udvikling af vedvarende energi og dens tilhørende infrastruktur i**[...] store områder [...], hvor installationen af anlæg til vedvarende energi og den tilhørende infrastruktur er retligt eller de facto begrænset af miljøhensyn, herunder for at beskytte landskabet, medmindre de kan påvise, at disse typer anlæg og den tilhørende infrastruktur vil medføre uoprettelig skade i området, som ikke kan afbødes eller kompenseres under miljøvurderingen i henhold til direktiv 2011/92/EU og i givet fald den relevante vurdering i henhold til artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43/EØF." **Dette stykke anvendes, uden at det berører nationale forsvarshensyn.**

7. Medlemsstaterne kan forlænge anvendelsen af stk. 4 indtil den 31. december 2027 i begrundede tilfælde, eller hvis det er nødvendigt på grund af administrative eller tekniske begrænsninger for specifikke områder, der er udpeget som områder, der egner sig til fremskyndet udbredelse af en eller flere typer teknologi for vedvarende energi

3) i artikel 15d tilføjes følgende som stk. 3 og 4:

"3. Medlemsstaterne vedtager foranstaltninger for at sikre, at en del af fordelene ved projekter vedrørende vedvarende energi med en installeret kapacitet på over 10 MW gives direkte eller indirekte videre til lokale borgere og lokalsamfund i nærheden af disse projekter.

Medlemsstaterne kan anvende forskellige foranstaltninger til deling af fordele afhængigt af projektets specifikke teknologi, placering og størrelse og af, om projektet er et projekt vedrørende egetforbrug af vedvarende energi.

Medlemsstaterne kan undtage specifikke teknologier fra forpligtelsen til at vedtage foranstaltninger til deling af fordele i tilfælde, hvor teknologien ikke er moden nok til at bære yderligere finansielle byrder, eller specifikke teknologier, der ikke er de vigtigste bidragydere til de nationale bidrag til Unionens 2030-mål for vedvarende energi i henhold til deres integrerede nationale energi- og klimaplaner, der er forelagt i henhold til artikel 3 og 14 i forordning (EU) 2018/1999.

4. Medlemsstaterne [...] **kan** udpege [...] en uafhængig formidler for at fremme dialogen mellem projektudvikleren og offentligheden om projekter vedrørende vedvarende energi med en installeret kapacitet på over 10 MW. **Formidleren skal være en uafhængig tredjepart, som kan være en offentlig myndighed, og må ikke have nogen økonomisk interesse knyttet til projektudvikleren.** Formidleren griber kun ind efter anmodning fra en af de relevante parter og skal:

- a) om nødvendigt facilitere offentlige høringer, herunder tidlige høringer i fasen forud for ansøgningen om tilladelse
- b) bestræbe sig på at finde løsninger til at imødekomme potentielle betænkeligheder fra lokalsamfund
- c) sikre støtte til og gennemsigtighed i valget af type foranstaltning til deling af fordele, hvor det er relevant.

Medlemsstaterne kan fastsætte et gebyr, der betales af projektudviklerne, til finansiering af formidlerens tjenester."

4) i artikel 16 foretages følgende ændringer:

- a) i stk. 3 udgår følgende punktum:

"Ansøgere skal også kunne fremsende relevante dokumenter i digital form."

b) følgende indsættes som stk. 3a:

"3a. Medlemsstaterne [...] **kan oprette** en [...] digital portal **eller forbundne portaler** på nationalt plan for alle trin i tilladelsesprocedurerne for projekter vedrørende vedvarende energi, lagring og net.

Ansøgere skal indgive ansøgninger om tilladelse og alle relevante dokumenter, der kræves i forbindelse med tilladelsesproceduren, [...] via den [...] digitale portal **eller de forbundne portaler**. Den [...] digitale portal **eller de forbundne portaler** automatiserer tildelingen af ansøgninger om tilladelse til de kompetente myndigheder, som skal behandle de relevante ansøgninger og dokumenter i elektronisk form og interagere med ansøgerne direkte på den [...] digitale portal **eller de forbundne portaler**.

Den [...] digitale portal **eller de forbundne portaler** skal indeholde funktioner, der gør det muligt for ansøgeren at blive informeret om alle trin i tilladelsesproceduren og om status for proceduren og for de relevante myndigheders afgørelser samt at kontrollere overholdelsen af de tilladelsesfrister, der er fastsat i dette direktiv. Den [...] digitale portal **eller de forbundne portaler** [...] **kan give** adgang til de relevante miljømæssige og geologiske data og afgørelser, der er tilgængelige på den fælles digitale geografiske informationssystembaserede portal, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning [xxxxx].

Den [...] digitale portal **eller de forbundne portaler** offentliggør årlige statistiske data om tilladelsesprocedurerne varighed med klar angivelse af de forskellige trin i tilladelsesproceduren og deres varighed. Disse data skal være offentligt tilgængelige.

Det eller de centrale kontaktpunkter, der er omhandlet i stk. 3, skal have adgang til alle relevante data og oplysninger, der er tilgængelige på portalen, for at udføre sine opgaver.

5) Artikel 16b

ændres således:

a) [...]

[...]

b) følgende tilføjes som stk. 3:

"3. I forbindelse med den tilladelsesprocedure, der er omhandlet i stk. 1 og i stk. 2, andet afsnit, **kan** medlemsstaterne [...] **fastsætte**, at manglende svar fra de relevante kompetente myndigheder eller enheder inden for den fastsatte frist medfører, at de specifikke **mellemliggende administrative** trin skal betragtes som godkendt, undtagen for miljøafgørelser og nettilslutningstilladelser, **medmindre en sådan mulighed er fastsat i deres retssystemer**, og **for** nettilslutningstilladelser[...]. Alle afgørelser gøres offentligt tilgængelige **i overensstemmelse med gældende ret** [...].

6) i artikel 16c foretages følgende ændringer:

a) stk. 1 udgår

b) følgende indsættes som stk. 2b:

"2b[...] Inden for de grænser, som den nationale forfatningsmæssige orden tillader, og uden at det berører autonome regionale og lokale myndigheders enekompetence inden for arealanvendelse og fysisk planlægning, sikrer medlemsstaterne, hvis de ændrer status for et landområde, hvor et anlæg til vedvarende energi er placeret, at dette anlæg stadig kan få foretaget repowering."

c) følgende tilføjes som stk. 4:

"4. Hvis repowering af vindenergianlæg øger anlæggets samlede kapacitet uden at anvende yderligere landarealer, reducerer det samlede antal installerede vindmøller og er i overensstemmelse med de gældende miljømæssige afbødningsforanstaltninger, der er fastsat for det oprindelige vindenergianlæg, fritages projektet fra alle gældende krav om at gennemføre en screeningprocedure i henhold til artikel 16a, stk. 4, om at afgøre, hvorvidt projektet skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering i henhold til artikel 4, stk. 2, i direktiv 2011/92/EU eller artikel 5 i Europa-Parlamentet og Rådets forordning [xxxxx], eller om at foretage en miljøkonsekvensvurdering i henhold til artikel 4,[...] stk. 2, i direktiv 2011/92/EU." Undtagelsen finder anvendelse, uden at det berører nationale sikkerhedshensyn og ændringer i den fysiske[...] planlægning.

Hvis repowering af vindenergianlæg ikke opfylder kravene i første afsnit, finder denne artikels stk. 2 anvendelse.

7) i artikel 16d foretages følgende ændringer:

a) stk. 1 affattes således:

"1. Medlemsstaterne sikrer, at den tilladelsesprocedure, der er omhandlet i artikel 16, stk. 1, for så vidt angår installation af solenergiudstyr og samplaceret energilagring med en samlet installeret kapacitet på over 100 kW i eksisterende eller fremtidige kunstige konstruktioner, med undtagelse af kunstige vandoverflader, ikke overskrider tre måneder, forudsat at hovedformålet med sådanne kunstige konstruktioner ikke er produktion af solenergi eller energilagring. Uanset artikel 4, stk. 2, i direktiv 2011/92/EU og punkt 3, litra a) og b), alene eller sammenholdt med punkt 13, litra a), i bilag II til nævnte direktiv er installationen af solenergiudstyr og samplaceret energilagring som omhandlet i nærværende artikels stk. 1 og 2, hvor det er relevant, undtaget fra kravet om, at der skal foretages en særlig miljøkonsekvensvurdering i henhold til artikel 2, stk. 1, i direktiv 2011/92/EU."

b) stk. 2 affattes således:

"Medlemsstaterne skal ikke stille krav om administrative tilladelser, herunder med hensyn til miljøaspekter, med undtagelse af nettilslutningstilladelser, til installation af solenergiudstyr og samplaceret energilagring med en samlet installeret kapacitet på 100 kW eller derunder. Med forbehold af stk. 1 begrænser medlemsstaterne anvendelsen af dette stykke i Natura 2000[...] **-lokalteter** og andre områder, der er omfattet af nationale beskyttelsesordninger, og områder, der er beskyttet af hensyn til kulturel eller historisk arv." **Medlemsstaterne kan fastsætte en forpligtelse til at underrette om installationen af dette udstyr og samplaceret energilagring.**

c) følgende tilføjes som stk. 3 og 4:

"3. Medlemsstaterne kan udelukke visse områder fra anvendelsen af stk. 1 og 2 af hensyn til beskyttelse af kulturel eller historisk arv, nationale [...] **forsvars- og sikkerheds**interesser eller sikkerheds- eller netsikkerhedshensyn.

4. Uden at det berører eventuelle nødvendige foranstaltninger til at garantere sikkerhed eller netstabilitet, fjerner medlemsstaterne lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige hindringer, der påvirker installationen af plugin-minisolenergisystemer med en kapacitet på op til 800 W i og på bygninger." **Medlemsstaterne kan begrænse anvendelsen af dette stykke, hvis der er konstateret evidensbaserede risici svarende til, at markedsudstyret, eller den deraf følgende samlede elektriske installation ikke opfylder de relevante tekniske specifikationer eller standarder, herunder hvis der ikke kan garanteres koordinering af beskyttelse og afbrydelse.**

8) i artikel 16f foretages følgende ændringer:

- a) de sidste to punktummer udgår
- b) følgende stykker [...] tilføjes:

"Indtil der er opnået klimaneutralitet, sikrer medlemsstaterne i tilladelsesproceduren, at planlægning, opførelse og drift af anlæg og installationer til produktion af energi fra vedvarende energikilder og deres tilslutning til nettet, selve det tilknyttede net, lagringsaktiver og ladestationer formodes at være af væsentlig samfundsmæssig interesse og i sådanne tilfælde gives prioritet ved afvejningen af andre retlige interesser end dem, der er omhandlet i stk. 1. For at sikre en harmoniseret gennemførelse **og af nationale forsvars- og sikkerhedsinteresser** kan medlemsstaterne på grundlag af retlige kriterier udelukke anvendelsen af denne formodning med henblik på beskyttelse af [...] kulturarv.

Medlemsstaterne kan anvende de formodninger, der er fastsat i stk. 1 og 2, i procedurerne for fysisk planlægning.

9) følgende indsættes som artikel 16g til 16[...]:

"Artikel 16g

Mangel på alternative eller tilfredsstillende løsninger og gennemførelse af kompensationsforanstaltninger [...]

1. Når det med henblik på artikel 6, stk. 4, og artikel 16, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF, artikel 4, stk. 7, litra d), i direktiv 2000/60/EF og artikel 9, stk. 1, i direktiv 2009/147/EF vurderes, om der findes tilfredsstillende alternative løsninger til projekter vedrørende anlæg til vedvarende energi, sådanne anlægs tilslutning til nettet, selve det tilknyttede net og lagringsaktiver, er betingelsen for ikke at have nogen tilfredsstillende alternativer opfyldt, hvis der ikke findes nogen tilfredsstillende alternative løsninger, der kan opfylde det samme mål som det pågældende projekt, hvad angår udvikling af samme kapacitet inden for vedvarende energi ved hjælp af samme teknologi [...] inden for samme eller lignende tidshorisont, og uden at det medfører væsentligt højere omkostninger.
2. Når medlemsstaterne med henblik på artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF gennemfører kompensationsforanstaltninger, **herunder økonomiske kompensationsforanstaltninger, hvor det er tilladt i henhold til national ret**, i forbindelse med projekter vedrørende anlæg til vedvarende energi, sådanne anlægs tilslutning til nettet, selve det tilknyttede net og lagringsaktiver, kan de [...], hvis det med rimelighed kan påvises, at planen eller projektet ikke uigenkaldeligt vil påvirke de økologiske processer, som er afgørende for opretholdelsen af områdets struktur og funktioner, og bringe den overordnede sammenhæng i Natura 2000-nettet i fare, inden der træffes kompensationsforanstaltninger, tillade, at sådanne kompensationsforanstaltninger gennemføres parallelt med gennemførelsen af projektet. Medlemsstaterne tillader, at disse kompensationsforanstaltninger tilpasses over tid i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet, afhængigt af om de betydelige negative virkninger forventes at opstå på kort, mellemlang eller lang sigt.

Tilladelsesproceduren for stand-alone-energilagring, bortset fra brintlagring

1. Tilladelsesproceduren for stand-alone-energilagring, bortset fra brintlagring, omfatter alle relevante administrative tilladelser til at opføre, foretage repowering af og drive stand-alone-lagringsanlæg, herunder nettilslutningstilladelser og, hvor det er påkrævet, miljøvurderinger og -tilladelser. Tilladelsesproceduren omfatter alle administrative stadier, lige fra anerkendelsen af fuldstændigheden af ansøgningen om tilladelse til den eller de relevante kompetente myndigheders meddelelse af den endelige afgørelse om tilladelsesprocedurens resultat. Senest [...] **45** dage efter modtagelsen af en ansøgning om tilladelse skal den kompetente myndighed anerkende ansøgningens fuldstændighed eller, hvis ansøgeren ikke har fremsendt alle de oplysninger, der er nødvendige for at behandle ansøgningen, anmode ansøgeren om at indgive en fuldstændig ansøgning uden unødigt ophold. Datoen for den kompetente myndigheds anerkendelse af ansøgningens fuldstændighed gælder som tilladelsesprocedurens startdato.
2. Medlemsstaterne skal ikke stille krav om administrative tilladelser, herunder miljøtilladelser, med undtagelse af nettilslutningstilladelser, til installation af stand-alone-energilagring, bortset fra brintlagring, med en samlet installeret kapacitet på 100 kW eller derunder. Uanset artikel 2, stk. 1, i direktiv 2011/92/EU er installationen af dette lagringsanlæg undtaget fra det krav, der gælder i henhold til nævnte direktivs artikel 2, stk. 1, om at foretage en særlig miljøkonsekvensvurdering. Medlemsstaterne begrænser anvendelsen af dette afsnit i Natura 2000-**lokaliteter** [...] og andre områder, der er omfattet af nationale beskyttelsesordninger, og områder, der er beskyttet af hensyn til kulturel eller historisk arv. **Medlemsstaterne kan fastsætte en forpligtelse til at underrette om installationen af nye lagringsprojekter.**

3. Medlemsstaterne sikrer, at tilladelsesprocedurerne, herunder nettilslutningstilladelser og, hvor det er påkrævet, miljøvurderinger, ikke overskrider seks måneder for stand-alone-energilagring, bortset fra brintlagring, med en samlet installeret kapacitet på over 100 kW.

Hvis det er behørigt begrundet i ekstraordinære omstændigheder, herunder hvis de kræver forlængede perioder med henblik på vurderinger i henhold til gældende EU-miljølovgivning, kan medlemsstaterne forlænge denne frist med op til seks måneder. Medlemsstaterne oplyser projektudvikleren klart om de ekstraordinære omstændigheder, der begrundet en sådan forlængelse.

[...] I tilfælde af pumpekraftværker må tilladelsesproceduren dog ikke overskride tre [...] år. Hvis det er behørigt begrundet i ekstraordinære omstændigheder, herunder hvis de kræver forlængede perioder med henblik på vurderinger i henhold til gældende EU-miljølovgivning, kan medlemsstaterne forlænge denne frist. Medlemsstaterne oplyser projektudvikleren klart om de ekstraordinære omstændigheder, der begrundet en sådan forlængelse.

4. Medmindre den falder sammen med andre administrative faser af tilladelsesproceduren, omfatter varigheden af den tilladelsesprocedure, der er reguleret ved denne artikel, ikke:
- a) den tid, hvor projekter vedrørende stand-alone-energilagring opføres eller får foretaget repowering
 - b) den periode, der medgår til de administrative faser, der er nødvendige for væsentlige opgraderinger af nettet, som kræves for at sikre netstabilitet, -pålidelighed og -sikkerhed
 - c) tiden til retsmidler og andre sager ved en domstol eller ret og alternative tvistbilæggelsesmekanismer, herunder klageprocedurer, udenretslige klager og midler.

Tilladelsesproceduren for ladestationer

1. Tilladelsesproceduren for ladestationer omfatter alle relevante administrative tilladelser til at opføre, foretage repowering af og drive ladestationer, herunder nettilslutningstilladelser og, hvor det er påkrævet, miljøvurderinger og -tilladelser. Tilladelsesproceduren omfatter alle administrative stadier, lige fra anerkendelsen af fuldstændigheden af ansøgningen om tilladelse til den eller de relevante kompetente myndigheds meddelelse af den endelige afgørelse om tilladelsesprocedurens resultat. Senest [...] **45** dage efter modtagelsen af en ansøgning om tilladelse skal den kompetente myndighed anerkende ansøgningens fuldstændighed eller, hvis ansøgeren ikke har fremsendt alle de oplysninger, der er nødvendige for at behandle ansøgningen, anmode ansøgeren om at indgive en fuldstændig ansøgning uden unødigt ophold. Datoen for den kompetente myndigheds anerkendelse af ansøgningens fuldstændighed gælder som tilladelsesprocedurens startdato.
2. Medlemsstaterne skal ikke stille krav om administrative tilladelser, herunder med hensyn til miljøaspekter, med undtagelse af nettilslutningstilladelser, til installation af ladestationer med en samlet installeret kapacitet på 100 kW eller derunder. Uanset artikel 2, stk. 1, i direktiv 2011/92/EU er installationen af disse ladestationer undtaget fra kravet om at foretage en særlig miljøkonsekvensvurdering, hvis det er relevant i henhold til nævnte direktivs artikel 2, stk. 1. Medlemsstaterne begrænser anvendelsen af dette afsnit i Natura 2000-**lokalteter** [...] og andre områder, der er omfattet af nationale beskyttelsesordninger, og områder, der er beskyttet af hensyn til kulturel eller historisk arv. **Medlemsstaterne kan fastsætte en forpligtelse til at underrette om installationen af nye ladestationsprojekter.**

3. Medlemsstaterne sikrer, at tilladelsesprocedurene, herunder nettilslutningstilladelser og, hvor det er påkrævet, miljøvurderinger, ikke overskrider seks måneder for ladestationer med en samlet installeret kapacitet på over 100 kW. **Hvis det er behørigt begrundet i ekstraordinære omstændigheder, herunder hvis de kræver forlængede perioder med henblik på vurderinger i henhold til gældende EU-miljølovgivning, kan medlemsstaterne forlænge denne periode med op til seks måneder. Medlemsstaterne oplyser projektudvikleren klart om de ekstraordinære omstændigheder, der begrundet en sådan forlængelse.**
4. **Medmindre den falder sammen med andre administrative faser af tilladelsesproceduren, omfatter varigheden af den tilladelsesprocedure, der er reguleret ved denne artikel, ikke:**
- a) **den tid, hvor projekter vedrørende stand-alone-ladestationer opføres eller får foretaget repowering**
 - b) **den periode, der medgår til de administrative faser, der er nødvendige for væsentlige opgraderinger af nettet, som kræves for at sikre netstabilitet, -pålidelighed og -sikkerhed**
 - c) **tiden til retsmidler og andre sager ved en domstol eller ret og alternative tvistbilæggelsesmekanismer, herunder klageprocedurer, udenretslige klager og midler.**

Tilladelsesproceduren for hybridisering af anlæg til vedvarende energi

1. Hvis hybridisering af et kraftværk til vedvarende energi er omfattet af en screeningproces i henhold til artikel 16a, stk. 4, eller kræver, at det afgøres, om projektet skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering eller en miljøkonsekvensvurdering i henhold til artikel 4 i direktiv 2011/92/EU, begrænses en sådan screeningsproces, afgørelse eller miljøkonsekvensvurdering til de potentielle virkninger af tilføjelsen i forhold til det oprindelige projekt.
2. [...]
2. **Inden for de grænser, som den nationale forfatningsmæssige orden tillader, og uden at det berører autonome regionale og lokale myndigheders enekompetence inden for arealanvendelse og fysisk planlægning, sikrer medlemsstaterne, hvis de ændrer status for et landområde, hvor et kraftværk til vedvarende energi er placeret, at dette kraftværk kan få foretaget hybridisering."**
- 10) artikel 17 affattes således:

Procedurer for nettilslutningstilladelse [...]

1. Medlemsstaterne sikrer, at procedurerne for nettilslutning [...] ikke overskrider:
 - a) [...] **seks måneder** for installation af solenergiudstyr og samplaceret energilagring, jf. artikel 16d, stk. 1 og 2, stand-alone-energilagring, jf. artikel 16h, stk. 2, [...] ladestationer, jf. artikel 16i, stk. 2, [...] **og repowering eller hybridisering af eksisterende anlæg til vedvarende energi, jf. artikel 16c og 16j, medmindre der er begrundede sikkerhedsmæssige betænkeligheder, eller systemkomponenterne er teknisk inkompatible, eller hvis der på grund af kapacitetsforøgelsens størrelse er behov for mere tid til at foretage vurderingen.**
 - b) [...]
2. Inden for de frister, der er fastsat i artikel 16a, stk. 1, artikel 16b, stk. 1, og nærværende artikels stk. 1, vælger systemoperatøren en af følgende foranstaltninger:
 - a) at acceptere den anmodede nettilslutning og tillade tilslutningen, hvis der er tilstrækkelig kapacitet, og den anmodede tilslutning ikke påvirker nettets stabilitet, pålidelighed og sikkerhed
 - b) at foreslå, hvis det er teknisk muligt, en fleksibel tilslutningsaftale i overensstemmelse med artikel 6a i direktiv (EU) 2019/944, hvis der ikke er tilstrækkelig netkapacitet.

3. [...]Hvis projektudvikleren afviser et forslag til en aftale som omhandlet i stk. 2, litra b), foreslår systemoperatøren, **hvis det er relevant**, med berettiget begrundelse i sikkerhedsmæssige betænkeligheder eller systemkomponenternes tekniske inkompatibilitet et alternativt nettilslutningspunkt, en alternativ foreløbig dato for nettilslutningen eller, hvis dette ikke er muligt, afviser anmodningen om tilslutning.
4. [...]

Artikel 2

Ændring af direktiv (EU) 2019/944

I direktiv (EU) 2019/944 foretages følgende ændringer:

1) stk. 8 affattes således:

"

Artikel 8

Bevillingsprocedure

1. I tilfælde, hvor der stilles krav om bevilling såsom licens, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse til etablering eller drift af transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur til elektricitet eller tilhørende udstyr eller til etablering af ny produktionskapacitet, udsteder medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger hertil, en sådan bevilling i overensstemmelse med stk. 2-14. Medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kan også på samme grundlag udstede bevilling til elforsyning samt bevilling til grossister.
2. Medlemsstater, der indfører en bevillingsordning, skal:
 - a) fastsætte objektive og ikkeforskelsbehandlende kriterier samt gennemsigtige procedurer, som skal opfyldes af enhver virksomhed, der ansøger om bevilling til at opføre og/eller drive ny produktionskapacitet samt transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur

- b) offentliggøre kriterierne og procedurerne for udstedelse af bevillinger
- c) sikre, at der i bevillingsprocedurerne for sådan produktionskapacitet og infrastruktur eller tilhørende udstyr tages højde for projektets betydning for de indre markeder for elektricitet og vedvarende energikilder, hvis det er relevant
- d) sikre, at der i bevillingsprocedurerne tages højde for, om det er nødvendigt eller ej at foretage vurderinger i overensstemmelse med Rådets direktiv 92/43/EØF²⁰ og direktiv 2000/60/EF²¹, 2001/42/EF²², 2009/147/EF²³ og direktiv 2011/92/EU²⁴
- e) sikre, at der findes særlige, forenklede og strømlinede bevillingsprocedurer for små decentrale produktionsanlæg og/eller decentral produktions- og distributionssysteminfrastruktur under hensyntagen til deres begrænsede størrelse og potentielle indvirkning
- f) sikre, at der fastlægges retningslinjer for disse særlige bevillingsprocedurer, som gennemgås af de regulerende myndigheder eller andre kompetente nationale myndigheder, herunder planlægningsmyndigheder, som kan anbefale ændringer

²⁰ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter ([EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ([EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

²² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet (EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle ([EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet ([EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- g) sikre, at alle afgørelser gøres offentligt tilgængelige
- h) sikre, at ansøgeren ved afslag på en bevillingsansøgning underrettes om grundene hertil. At disse grunde er objektive, ikkeforskelsbehandlende, velfunderede og behørigt dokumenterede, og at ansøgeren har mulighed for at påklage afgørelsen
- i) sikre, at de kompetente nationale myndigheder har tilstrækkelige tekniske, finansielle og menneskelige ressourcer til at træffe en afgørelse om bevillingen inden for de gældende frister

3. Hvis medlemsstaterne indfører en bevillingsordning for transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur til elektricitet,

skal de desuden:

- a) sikre, at bevillingsordningen for transmissions- og distributionssysteminfrastruktur er i overensstemmelse med den udviklingsplan for distributionsnet og den tiårige udviklingsplan for transmissionsnet, der er vedtaget i henhold til artikel 32 og 51
- b) sikre, at bevillingsprocedurerne, herunder alle de kompetente myndigheders relevante procedurer, ikke overskrider to år, undtagen når det er behørigt begrundet i ekstraordinære omstændigheder, hvor [...] **de i så fald** kan forlænges med op til 30 **måneder** [...]
- c) **sikre, at bevillingen vedrørende transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur betragtes som afgørende for integrationen af vedvarende energikilder samt for at nå klima- og energimålene og målet om klimaneutralitet.**

- c) **medlemsstaterne kan fastsætte**[...], at manglende svar fra de kompetente nationale myndigheder eller enheder inden for den frist, der er fastsat i litra b), medfører, at de specifikke **mellemliggende administrative** trin betragtes som godkendt, undtagen, **medmindre en sådan mulighed er fastsat i deres retssystemer**, for [...]**miljøafgørelser, som skal være udtrykkelige.** [...]

Alle afgørelser gøres offentligt tilgængelige i overensstemmelse med gældende ret.

d) [...]

e) [...]

4. Medlemsstaterne [...] **opretter** eller udpeger et eller flere kontaktpunkter for transmissions- eller distributionssystemoperatører. Disse kontaktpunkter skal efter [...] anmodning **fra ansøgeren** og gratis [...] **vejlede** ansøgeren og lette den samlede bevillingsprocedure for de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, frem til de ansvarlige myndigheders [...] **levering af bevillingen ved procedurens afslutning**. Ansøgeren må ikke pålægges at kontakte mere end ét kontaktpunkt under den samlede proces.

Kontaktpunkterne kan være de samme som de nationale kompetente myndigheder, der er omhandlet i artikel 8 i forordning (EU) 2022/869, eller de kontaktpunkter, der er omhandlet i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001.

5. Hvis medlemsstaterne indfører en bevillingsordning for transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur til elektricitet, sikrer medlemsstaterne, at de kompetente nationale myndigheder, hvis der i ansøgningerne mangler undersøgelser, rapporter og dokumentation, der kræves i henhold til proceduren, i samarbejde med andre relevante myndigheder anmoder udvikleren om det nødvendige materiale, med angivelse af omfang og detaljeringsgrad, senest tre måneder **efter** ansøgningen. **Ved underretning af projektudvikleren [...] [...] bekræfter** den nationale kompetente myndighed, hvorvidt formodningerne i henhold til stk. 10 [...] **finder anvendelse** på projektet. Efter [...] **at have anmodet om det nødvendige materiale** må hverken den kompetente myndighed eller nogen anden relevant myndighed anmode om yderligere oplysninger, undersøgelser, rapporter eller vurderinger, undtagen i de tilfælde, hvor der er sket en væsentlig ændring af projektet eller det omkringliggende miljø, så de oprindelige kriterier, som afgørelserne var baseret på, ikke længere er hensigtsmæssige, **eller når det ellers ville være umuligt at træffe en positiv afgørelse på grundlag af de foreliggende oplysninger.** [...] **I sådanne tilfælde** giver den nationale kompetente myndighed projektiværksætteren en underbygget begrundelse for anmodningen om yderligere oplysninger.

6. Den frist, der er fastsat i nærværende artikels stk. 3, finder anvendelse, uden at det berører forpligtelser i henhold til gældende EU-miljø- og energilovgivning, herunder direktiv (EU) 2018/2001, til søgsmål, retsmidler og andre sager ved en domstol eller ret og til alternative tvistbilæggelsesmekanismer, herunder klageprocedurer og udenretslige klager og midler, og kan forlænges med varigheden af sådanne procedurer.
7. Denne artikel finder anvendelse, uden at det berører artikel 7-10 i forordning (EU) 2022/869 og artikel 15 og artikel 15b-17 i direktiv (EU) 2018/2001.
8. Indtil der er opnået klimaneutralitet [...], sikrer medlemsstaterne [...] i [...] bevillingsprocedurer **som omhandlet i stk. 1**, at planlægning, opførelse og drift af transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur formodes at være af væsentlig samfundsmæssig interesse og tjene den offentlige sundhed og sikkerhed i forbindelse med afvejningen af retlige interesser i de individuelle tilfælde med henblik på artikel 6, stk. 4, og artikel 16, stk. 1, litra c), i direktiv 92/43/EØF, artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF og artikel 9, stk. 1, litra a), i direktiv 2009/147/EF. [...]

Indtil der er opnået klimaneutralitet, sikrer medlemsstaterne i [...] bevillingsprocedurer, at planlægning, opførelse og drift af transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur formodes at være af væsentlig samfundsinteresse og i så fald gives prioritet ved afvejningen af andre retlige interesser end dem, der er omhandlet i dette stykke. Medlemsstaterne kan udelukke anvendelsen af denne formodning med henblik på at beskytte [...] kulturarv på grundlag af retlige kriterier for at sikre en harmoniseret gennemførelse.

9. Indtil der er opnået klimaneutralitet [...], uanset artikel 2, stk. 1, og artikel 4, stk. 1 og 2, i direktiv 2011/92/EU og punkt 20 i bilag I og punkt 3, litra b), i bilag II til nævnte direktiv og uanset artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43/EØF, sikrer medlemsstaterne, at den kompetente myndighed under begrundede omstændigheder, herunder behovet for at fremskynde etableringen af elsysteminfrastrukturen for at nå målene om klimaneutralitet og vedvarende energi, kan undtage renovering, modernisering eller repowering af eksisterende transmissions- og distributionssysteminfrastruktur, forudsat at det ikke [...] **kræver en betydelig mængde** yderligere plads og er i overensstemmelse med de gældende miljøafbødende foranstaltninger, der er fastsat for den oprindelige installation, fra:
- a) miljøkonsekvensvurderingen i henhold til artikel 2, stk. 1, **og artikel 4, stk. 2**, i direktiv 2011/92/EU
 - b) en vurdering af deres indvirkning på Natura 2000-lokaliteter i henhold til artikel 6, stk. 3, i direktiv 92/43/EØF
 - c) vurderingen af deres indvirkning på artsbeskyttelsen i henhold til artikel 12, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF og artikel 5 i direktiv 2009/147/EF
 - d) forundersøgelsen i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning [xxxxx].

Disse undtagelser finder ikke anvendelse på renovering, modernisering eller repowering af eksisterende transmissions- og distributionssysteminfrastruktur og opførelse af ny distributionssysteminfrastruktur eller tilhørende udstyr, der kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat, jf. artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

Medlemsstaterne begrænser anvendelsen af dette stykke i Natura 2000-**lokaltiteter** [...] og andre områder, der er omfattet af nationale beskyttelsesordninger, og områder, der er beskyttet af hensyn til kulturel eller historisk arv.

10. Under begrundede omstændigheder kan medlemsstaterne også anvende de undtagelser, der er omhandlet i stk. 9, på opførelse af ny distributionsinfrastruktur eller tilhørende udstyr, forudsat at det pågældende projekt er blevet underkastet en screening i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, i direktiv 2011/92/EF, hvorved den kompetente nationale myndighed har konstateret, at projektet ikke kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, navnlig i betragtning af de særlige forhold, der gør sig gældende for det område, hvor projektet gennemføres, såsom byområder og tætbebyggede områder.

Disse undtagelser finder ikke anvendelse på opførelse af ny distributionsinfrastruktur eller tilhørende udstyr, der kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat, jf. artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

Hvis den i første afsnit omhandlede screening påviser en sandsynlig væsentlig indvirkning på miljøet, underretter den kompetente myndighed senest 45 dage efter ansøgningen projektudvikleren om, at en vurdering som omhandlet i stk. 9, litra a), b) og c), er påkrævet.

Medlemsstaterne begrænser anvendelsen af dette stykke i Natura 2000-**lokaltiteter** [...] og andre områder, der er omfattet af nationale beskyttelsesordninger, og områder, der er beskyttet af hensyn til kulturel eller historisk arv.

11. Planlægning, opførelse og drift af transmissions- og distributionssysteminfrastruktur formodes at bidrage til en langsigtet reduktion af kvælstofemissioner og kræver ikke en vurdering af kvælstofemissioner i en vurdering, der kan foretages med henblik på overholdelse af artikel 6 i Rådets direktiv 92/43/EØF.
12. En miljøkonsekvensvurdering i overensstemmelse med direktiv 2011/92/EU og, hvor det er relevant, en passende vurdering i henhold til direktiv 92/43/EØF for et projekt om udvidelse, renovering, modernisering eller repowering af eksisterende transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur begrænses til en evaluering af de potentielle virkninger af ændringerne eller udvidelserne i forhold til den oprindelige transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur.
- (12a) Medlemsstaterne kan undtage ny transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur til elektricitet fra de forpligtelser, der følger af anvendelsen af artikel 4, stk. 1, i direktiv 2000/60/EF, undtagen og i det omfang det er nødvendigt for at beskytte vand, der anvendes til fremstilling af drikkevand eller mineralvand, for så vidt angår:**
- a) vandforekomster i særligt beskyttede områder i henhold til artikel 7, stk. 3, i direktiv 2000/60/EF**
 - b) vandforekomster i områder bestemt til drikkevand i henhold til artikel 8 i direktiv (EU) 2020/2184**
 - c) vandforekomster til udvinding af naturligt mineralvand i overensstemmelse med direktiv 2009/54/EF.**

- 12b) Artikel 12 i direktiv (EU) 2025/2360 kan anses for ikke at pålægge forpligtelser for transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur.
- 12c) Artikel 1 og 5 i direktiv 2008/56/EF[...] anses for ikke at pålægge krav om projektspecifikke vurderinger vedrørende tilladelsesprocedurer for transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur eller havvindmølleparker; denne bestemmelse berører ikke medlemsstaternes ret til at indføre eller opretholde strengere krav.
13. [...] Medlemsstaterne [...] **kan oprette en [...] digital portal eller forbundne portaler** [...] til at forvalte ansøgninger **som omhandlet i stk. 1**, de tilknyttede processer, [...] igangværende afgørelser **og afgørelser, der udstedes i et lettilgængeligt format.**

En sådan portal eller sådanne portaler [...] kan give adgang til de relevante miljømæssige og geologiske data og afgørelser, der er tilgængelige på den fælles digitale geografiske informationssystembaserede[...] portal, der er omhandlet i artikel 10, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning [xxxxx]."

- 2) følgende indsættes som artikel 8a:

"Artikel 8a

Mangel på alternative eller tilfredsstillende løsninger og gennemførelse af kompensationsforanstaltninger [...]

14. Når det med henblik på artikel 6, stk. 4, og artikel 16, stk. 1, i direktiv 92/43/EØF, artikel 4, stk. 7, litra d), i direktiv 2000/60/EF og artikel 9, stk. 1, i direktiv 2009/147/EF vurderes, om der findes alternative eller tilfredsstillende løsninger til projekter vedrørende transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur og tilhørende udstyr, er betingelsen for ikke at have nogen tilfredsstillende alternativer opfyldt, hvis der ikke findes nogen tilfredsstillende alternative løsninger, der kan opfylde det samme mål som det pågældende projekt, hvad angår udvikling af samme kapacitet ved hjælp af samme teknologi, inden for samme eller lignende tidshorisont, og uden at det medfører væsentligt højere omkostninger.
15. Når medlemsstaterne med henblik på artikel 6, stk. 4, i direktiv 92/43/EØF gennemfører kompensationsforanstaltninger, **herunder økonomiske kompensationsforanstaltninger, hvor det er tilladt i henhold til national ret**, i forbindelse med projekter vedrørende transmissions- eller distributionssysteminfrastruktur og tilhørende udstyr, kan de [...], hvis det med rimelighed kan påvises, at planen eller projektet ikke uigenkaldeligt vil påvirke de økologiske processer, som er afgørende for opretholdelsen af lokalitetens struktur og funktioner, og bringe den overordnede sammenhæng i Natura 2000-nettet i fare, inden der træffes kompensationsforanstaltninger, tillade, at sådanne kompensationsforanstaltninger gennemføres parallelt med gennemførelsen af projektet. Medlemsstaterne kan tillade, at disse kompensationsforanstaltninger tilpasses over tid i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet, afhængigt af om de betydelige negative virkninger forventes at opstå på kort, mellemlang eller lang sigt."

3) I artikel 38 tilføjes følgende stykke:

- 5. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne eller, hvis der er fastsat bestemmelse herom, den regulerende myndighed beslutte, at en operatør af et lille lukket distributionssystem[...], der distribuerer mere end 90 % af elektriciteten til ejeren eller operatøren af systemet og tilknyttede virksomheder og derudover distribuerer elektricitet til mindre end 20 kunder, eller boligsystemer, der distribuerer elektricitet til mindre end 100 husstande, ikke betragtes som distributionssystemoperatører i henhold til dette direktiv. Medlemsstaterne sikrer, at kunderettigheder i henhold til artikel 4, beslægtede rettigheder vedrørende adgang til netinfrastruktur i henhold til artikel 6 såsom gennemsigtighed, proportionalitet og ikkeforskelsbehandling, forbrugerrettigheder i henhold til kapitel III, herunder artikel 21, i det omfang husholdningerne forsynes, og forpligtelser i henhold til artikel 31, stk. 1 og 2, artikel 33, stk. 1, artikel 37 og artikel 5 i forordning (EU) 2019/943 bevares. Undtagelserne må ikke føre til en uforholdsmæssig overførsel af netomkostninger til kunder i net, der ikke er undtaget, eller til negative virkninger for netsikkerheden eller for udviklingen af fleksibilitet. Drift i henhold til undtagelsen i medfør af dette stykke meddeles de regulerende myndigheder, som om nødvendigt overvåger og håndhæver rettighederne og forpligtelserne i medfør af dette stykke.**

I artikel 2 tilføjes en definition:

(29a) "boligsystem": et system, der distribuerer lokalt produceret elektricitet til en eller flere bygninger i et afgrænset område, der hovedsagelig anvendes til boligformål.

3) følgende indsættes som artikel 40a:

"Artikel 40a

Netudvikling og beføjelser til at træffe investeringsbeslutninger

1. Alle transmissionssystemoperatører forelægger som minimum hvert andet år den regulerende myndighed **eller en anden myndighed, hvis en medlemsstat har udpeget en anden kompetent myndighed til dette formål**, en tiårig netudviklingsplan på grundlag af den eksisterende og skønnede fremtidige udbuds- og efterspørgselssituation efter at have hørt alle relevante interessenter, jf. stk. 2, litra c). Netudviklingsplanen skal indeholde effektive foranstaltninger med henblik på at sikre systemets tilstrækkelighed og forsyningssikkerheden. Transmissionssystemoperatøren offentliggør den tiårige netudviklingsplan på sit websted.

Medlemsstaterne bestræber sig på at sikre koordinerede planlægningsfaser i de respektive tiårige netudviklingsplaner for naturgas, brint og elektricitet.

2. Den tiårige netudviklingsplan skal navnlig:
- a) indeholde oplysninger til markedsdeltagerne om den vigtigste transmissionsinfrastruktur, der skal opføres eller opgraderes i løbet af de næste ti år og de næste femten år, under hensyntagen til potentialet i foregribende investeringer for at imødekomme fremtidige systembehov
 - b) tage hensyn til [...] anvendelsen af ikkefossile fleksibilitetsressourcer i henhold til forordning (EU) 2019/943, trådløse løsninger i henhold til forordning (EU) [*TEN-E-forordningen som foreslået i COM(2025) xxxx*] samt andre alternativer til systemudvidelse
 - c) være baseret på et fælles scenarie, der udarbejdes hvert andet år i henhold til artikel 55 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1788²⁵, og som skal stemme overens med det centrale scenarie [...], der udvikles i overensstemmelse med artikel 11 i forordning (EU) [*TEN-E-forordningen som foreslået i COM(2025) xxxx*]
Følsomhedsanalyser, der udvikles i overensstemmelse med artikel 11 i forordning (EU) [*TEN-E-forordningen som foreslået i COM(2025)xxxx*], og yderligere scenarier eller følsomheder [...] kan også overvejes med henblik på mere informerede beslutninger.
 - d) være i tråd med den integrerede nationale energi- og klimaplan og ajourføringer heraf, tage hensyn til status for de integrerede nationale energi- og klimaplaner, som forelægges i henhold til forordning (EU) 2018/1999, være i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i direktiv (EU) 2018/2001, følge anvendelsen af princippet om energieffektivitet først i overensstemmelse med artikel 27 i direktiv (EU) 2023/1791 og understøtte målet om klimaneutralitet, der er fastsat ved artikel 2, stk. 1, og artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119²⁶

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1788 af 13. juni 2024 om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint, om ændring af direktiv (EU) 2023/1791 og om ophævelse af direktiv 2009/73/EF ([EUT L, 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov") (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- e) indeholde alle de investeringer, der allerede er truffet afgørelse om, og identificere nye investeringer, der skal foretages de tre følgende år
 - f) fastsætte en tidsramme for alle investeringsprojekter.
3. Nye infrastrukturprojekter skal ledsages af en redegørelse for, hvordan der blev taget hensyn til trådløse løsninger, ikkefossile fleksibilitetsressourcer eller andre alternativer til systemudvidelse.
4. Ved udarbejdelsen af den tiårige netudviklingsplan tager transmissionssystemoperatøren i fuldt omfang hensyn til potentialet ved at anvende fleksibelt elforbrug, energilageranlæg eller andre ressourcer som et alternativ til systemudvidelse såvel som det forventede forbrug, handelen med andre lande og investeringsplaner for EU-dækkende og regionale net.
5. Den regulerende myndighed **eller en anden myndighed, hvis en medlemsstat har udpeget en anden kompetent myndighed til dette formål, sikrer en åben og gennemsigtig høring af [...]** alle faktiske eller potentielle systembrugere om den tiårige netudviklingsplan [...]. Personer eller virksomheder, der hævder at være potentielle systembrugere, kan afkræves dokumentation herfor. Den regulerende myndighed **eller en anden myndighed, hvis en medlemsstat har udpeget en anden kompetent myndighed til dette formål**, offentliggør resultatet af høringsprocessen, navnlig de eventuelle behov for investeringer.

6. Den regulerende myndighed **eller en anden myndighed, hvis en medlemsstat har udpeget en anden kompetent myndighed til dette formål**, godkender eller anmoder om ændring af den tiårige netudviklingsplan og undersøger, om den tiårige netudviklingsplan dækker alle de investeringsbehov, der blev identificeret under høringsprocessen, og om den er i overensstemmelse med den ikkebindende tiårige EU-netudviklingsplan ("EU-dækkende netudviklingsplan"), som er omhandlet i artikel 30, stk. 1, litra b), i forordning (EU) 2019/943. Hvis der opstår tvivl om overensstemmelsen med den EU-dækkende netudviklingsplan, hører den regulerende myndighed ACER. Den regulerende myndighed **eller en anden myndighed, hvis en medlemsstat har udpeget en anden kompetent myndighed til dette formål**, kan kræve, at transmissionssystemoperatøren ændrer sin tiårige netudviklingsplan.

De kompetente nationale myndigheder undersøger sammenhængen mellem den tiårige netudviklingsplan og den nationale energi- og klimaplan, der er forelagt i overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1999.

7. Den regulerende myndighed **eller en anden myndighed, hvis en medlemsstat har udpeget en anden kompetent myndighed til dette formål**, overvåger og evaluerer gennemførelsen af den tiårige netudviklingsplan.

8. Såfremt den uafhængige systemoperatør eller uafhængige transmissionsnetoperatør undlader at foretage en investering, som i henhold til den tiårige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de tre følgende år, uden at dette skyldes tvingende grunde, som operatøren ikke er herre over, sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed er forpligtet til at træffe mindst en af følgende foranstaltninger for at sikre, at den pågældende investering foretages, hvis denne investering stadig er relevant på grundlag af den seneste tiårige netudviklingsplan:
- a) kræve, at transmissionssystemoperatøren foretager den pågældende investering
 - b) afholde en udbudsprocedure for den pågældende investering, som er åben for alle investorer, eller
 - c) tvinge transmissionssystemoperatøren til at acceptere en kapitalforhøjelse for at finansiere de nødvendige investeringer og tillade uafhængige investorer at tegne kapitalandele.
9. Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til stk. 8, litra b), kan den kræve, at transmissionssystemoperatøren accepterer en eller flere af følgende:
- a) finansiering foretaget af enhver tredjepart
 - b) etablering foretaget af enhver tredjepart
 - c) selv bygger de pågældende nye aktiver
 - d) selv driver det pågældende nye aktiv.

Transmissionssystemoperatøren giver investorerne alle de oplysninger, der er nødvendige for at kunne foretage investeringen, slutter nye aktiver til transmissionsnettet og skal i det hele taget gøre sit bedste for at lette gennemførelsen af investeringsprojektet.

De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse.

10. Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til stk. 8, skal omkostningerne ved de pågældende investeringer dækkes af de relevante tarifregler."

4) Artikel 51 udgår.

5) [...]

[...]

Artikel 3

Ændring af direktiv (EU) 2024/1788

I direktiv (EU) 2024/1788 foretages følgende ændringer:

1) i artikel 8 foretages følgende ændringer:

a) stk. 1 affattes således:

"1. I tilfælde, hvor der stilles krav om bemyndigelse såsom bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse til at etablere eller drive naturgasfaciliteter, brintproduktionsanlæg og brintsysteminfrastruktur, udsteder medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, i overensstemmelse med stk. 2-11 og stk. 16 godkendelse til at etablere eller drive sådanne faciliteter, infrastrukturer, rørledninger eller tilhørende udstyr på deres område. Medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kan også på samme grundlag udstede godkendelse til at levere naturgas og brint samt godkendelse til grossister."

b) følgende indsættes som stk. 5a til 5d:

- "5a. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente nationale myndigheder, hvis der i ansøgningerne mangler undersøgelser, rapporter eller dokumentation, der kræves i henhold til proceduren, i samarbejde med andre relevante berørte myndigheder anmoder udvikleren om det nødvendige materiale, med angivelse af omfang og detaljeringsgrad, senest tre måneder efter ansøgningen.

Efter **at have anmodet om det nødvendige materiale**[...] må hverken den kompetente myndighed eller nogen anden relevant myndighed anmode om yderligere oplysninger, undersøgelser, rapporter eller vurderinger, undtagen i de tilfælde, hvor der er sket en væsentlig ændring af projektet eller det omkringliggende miljø, så de oprindelige kriterier, som afgørelserne var baseret på, ikke længere er hensigtsmæssige, **når det ellers ville være umuligt at træffe en positiv afgørelse på grundlag af de foreliggende oplysninger, eller når der er sikkerhedsmæssige betænkeligheder, der kræver yderligere oplysninger.** I sådanne [...] **tilfælde** giver den nationale kompetente myndighed projektiværksætteren en underbygget begrundelse for anmodningen om yderligere oplysninger.

- 5b. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente nationale myndigheder råder over tilstrækkelige tekniske, finansielle og menneskelige ressourcer til at træffe en afgørelse om godkendelse inden for de frister, der er fastsat i stk. 5.

5c. I forbindelse med den godkendelsesprocedure, der er omhandlet i stk. 1 vedrørende brintproduktionsanlæg og brintsysteminfrastruktur, **kan** medlemsstaterne **fastsætte** [...], at manglende svar fra de relevante kompetente nationale myndigheder inden for den i stk. 5 fastsatte frist medfører, at de specifikke **mellemliggende administrative** trin skal betragtes som godkendt, undtagen, **medmindre en sådan mulighed er fastsat i deres retssystemer**, for miljøafgørelser, **som skal være udtrykkelige**. [...]

5d. Alle afgørelser gøres offentligt tilgængelige **i overensstemmelse med gældende ret**. [...]

ba) i stk. 6 tilføjes følgende afsnit:

6a. Planlægning, opførelse og drift af transmissions- og distribution af brintsysteminfrastruktur formodes at bidrage til en langsigtet reduktion af kvælstofemissioner og kræver ikke en vurdering af kvælstofemissioner i en vurdering, der kan foretages med henblik på overholdelse af artikel 6 i Rådets direktiv 92/43/EØF.[...]

c) i stk. 8 tilføjes følgende afsnit:

"Kontaktpunkterne kan være de samme som de nationale kompetente myndigheder, der er omhandlet i artikel 8 i forordning (EU) 2022/869, eller de kontaktpunkter, der er fastsat i artikel 16 i direktiv (EU) 2018/2001."

d) følgende tilføjes som stk. 16:

"16. [...] Medlemsstaterne [...] **kan oprette en [...] digital portal eller forbundne portaler [...]** til at forvalte ansøgninger **som omhandlet i stk. 1**, de tilknyttede processer, [...] igangværende afgørelse **og afgørelser, der udstedes i et lettilgængeligt format. [...]**En **sådan portal eller sådanne portaler [...]** kan give adgang til de relevante miljømæssige og geologiske data og afgørelser, der er tilgængelige på den **fælles digitale geografiske informationssystembaserede[...]**portal, der er omhandlet i **artikel 10, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning [xxxxx]."**

Artikel 4

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den to år efter vedtagelsen. De meddeler straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 5

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 6

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand